

Lai nākamgad maciņā nauda!

Gadumijā tradicionāli pievēršamies ticējumiem un rituāliem. Viens no tiem ir ieteikums maciņā turēt zivju zvīņas – tās simbolizē naudu un bagātību.

Bandžēnu mājražotāji pārdod svaigas zivis, kūpinātas, marinētas un arī želejā.

Laidu saimniecības Bandžēni pārdevēja Ilze Prātiņa Kuldīgā tirgo karpas.

Laidu pagasta piemājas saimniecība *Bandžēni* karpas audzē, apstrādā un pārdod Kuldīgas pārtikas tirgū. Pārdevēja Ilze Prātiņa secina: „Šogad nekam nav pieprasījuma. Citugad ņemām līdzī spainīti, kurā bija zvīņas, arī šogad uz Ziemassvētkiem bija līdzī, bet pieprasījuma nebija. Pirktspēja ļoti, ļoti maza.”

Par tradīcijām Ilze teic: „Mamma reiz mācīja, ka zvīņas vispirms jāliek bļodiņā uz galda, lai tur ieltu visa svētība un bagātība, un pēc tam tās saliek pa maciņiem. Citi tās dāvina bērniem un mazbērniem. Es šim ticējumam ticu, jo, lai cik grūti bijis, maizītei naudas vienmēr ir pieticis.”

Liekot zivi uz svētku galda, visieciņtākais veids, kā to pagatavot, ir piepildīt ar āboliem vai kāpostiem, izcept un ar majonēzi izveidot jaunas zvīņas, lai atkal izskatās pēc karpas. Pārdevēja novērojusi: „Citi pārē mazās – vairāk kā simbolu, lai uz galda būtu zivs un arī zvīņas.”

Bet par šo gadu Ilze teic: „Gads bija smags. Negaidīti uznāca dziļa ziema, zivis iesala un daļa aizgāja bojā, jo nepaspējām ūdeni nolaist un uzsala ledus.”

Lauras Vilertes teksts un foto

Kuldīgas **pauerliftinga klubam** rekordi un medaļas. → 10. lpp.

→ 5. lpp.

Sāksies **bērnu pieteikšana** mācībām 1. klasē.

Uzdāvināta **Žana Bulava** glezna *Alekšupīte*.

→ 5. lpp.

Pensionāru apvienībā **Rumbiņa svin** apaļās jubilejas.

→ 5. lpp.

Iereibušajiem tagad **var konfiscēt auto**.

→ 6. lpp.

Kā **aizvadīto gadu vērtē** dažādu jomu pārstāvji.

→ 2.-3. lpp.

Otrdien, 3. janvārī:

- Ciemos Ķīmales muižā.
- Piedzīvojumi Japānā.
- Pavadijām veco, sagaidījām jauno.
- Latvijā būs Demokrātijas akadēmija.
- Marta Grigale no radio *Pieci.lv* arī dzied.

Gads bija sarežģīts, bet interesants

Gadumijā dažādu jomu pārstāvjiem tradicionāli vaicājam, kāds bijis aizejošais gads (kādas problēmas, kas izdevies), kādu viņi prognozē nākamo.

Pārbaudījumu un izaicinājumu laiks

Ilze Dambīte-Damberga, Kuldīgas novada pašvaldības izpildītore:

– Gads iesākās ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. Liels paldies kolēģiem sporta skolas kopmītnēs, Kables pagasta pārvaldes komandai, pašvaldības policijai, sociālajam dienestam un ikvienam, kas atvēra savas mājas durvis, lai uzņemtu no kara bēgšos. Esam apskatījušas telpas arī

Snēpelē, kur ierīkot istabiņas astoņām deviņām ģimenēm. Daudz rūpes un darba iegulda skolas, lai mācītu ukraiņu bērnus. Pavasarī ar direktoriem apskatījām, kā bēgļu bērnu iekļaušanas programmas darbojas Dienvidvācijā, cik nopietna uzmanība pievērsta vācu valodas apguvei, lai bērni un vecāki ātrāk spētu iejusties mītnes zemē.

Turpinājām strukturālas pārmaiņas līdz ar jaunā Kuldīgas novada izveidi. Ilggadējā domes priekšsēdētāja Inga Bērziņa tagad novadu un Kurzemi pārstāv Saeimā, savukārt Inese Astaševska ar lielu entuziasmu ķērusies pie priekšsēdētājas pienākumiem.

Vēl gribas pieminēt Kuldīgas kultūras centrā sāko pārību un teikt paldies deputātiem, kas pieņēma ne vieglu, bet rūpīgi izvērtētu lēmumu, ka tādi iestādes (īpaši zinot, ka vasarā būs Dziesmu un deju svētki) nepieciešama mājvieta, kurā var notikt gan mēģinājumi, gan koncerti, teātra un kino izrādes. Paldies kolektīvam, kas ieguldījis milzīgu darbu, lai bijušajā lielveikalā uzburtu kultūras centra sajūtu.

Abu gadu izaicinājums ir Centra vidusskolas pārbūve. Termins tiek pagarināts, un mācību gada otrajā semestrī skola darbu turpinās pagaidu vietās. Tas kolektīvam ir liels pārbaudījums, bet, būvobjektā redzot, cik mūsdienīgs un skolēniem piemērots būs atjaunotais nams, ceram, ka tas ir šodienas grūtību vērts. Lai jaunajā gadā mierīgas debesis virs Eiropas, lai top kultūras centrs un Centra vidusskola, lai labām emocijām piepildīti Dziesmu un deju svētki!

Radoši un drosmīgi

Jana Bergmane, Kuldīgas tūrisma attīstības centra vadītāja:

– Gada sākumā vēl bija spēkā kovida ierobežojumi, tad Krievijas iebrukums Ukrainā krasi mainīja ģeopolitisko situāciju. Radās bažas par drošību, un šis aspekts tūrisma ļoti svarīgs. Trešais negatīvais apstāklis – milzīgais resursu sadārdzinājums. Latvijai, tai skaitā Kurzemi un Kuldīgu, kā galamērķi izvēlējās gan vietējie ceļotāji, gan tūristi no Lietuvas, Igaunijas un Vācijas. Vasarā apmeklējums bija diezgan labs. Bažas radīja prognozes, ka rudenī atkal būs pandēmijas ierobežojumi, bet tas nenotika. Prieks par tiem uzņēmējiem, kuri pārbaudījums pārvarēja, spēja būt radoši un drosmīgi. Mūsējie grūtajos apstākļos pakalpojumu pat uzlaboja, ieviesa papildu piedāvājumu, kas cēla konkurētspēju. Mūsu tūrisma vietas guvušas augstu atzinību dažādos konkursos, tai skaitā starptautiskos. Jaunajā gadā vēlētos lielāku prognozējamību, lai zinātu, ar ko rēķināties. Drošība gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē svarīga mums visiem.

Veidojas vienota izglītības telpa

Santa Dubure, Kuldīgas novada pašvaldības izglītības nodaļas vadītāja:

– Novadā veidojam vienotu izglītības telpu, izstrādāta nozares attīstības stratēģija līdz 2028. gadam, arī pārmaiņu vadība. Izveidota izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības vērtēšanas sistēma. Turpinājām sadarbību ar citām pašvaldībām un nodibinājumiem. Ventspils, Ventspils novads un Talsu novads ir mūsu partneri, izglītībā organizējot pasākumus. Sadarbojoties ar Rīgas Tehnisko universitāti, 17 vidusskolēnu ķīmiju un fiziku apgūst padziļināti. Latvijas Universitāte ir ilgstoša partnere pedagogu profesionālajā pilnveidē, pieaugušo izglītībā. Ciešāka sadarbība bijusi ar Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu. Viduskurzemes pamatskola-attīstības centrs un pirmsskolas izglītības iestāde *Biļi*te organizēja pedagogu un audzēkņu vizītes ārzemēs.

Pērn Kuldīgā sāka programma *Bērnām drošs un draudzīgs bērnu darbs*. Sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru realizēta programma *Stop 4–7* (sociālo prasmiņu treniņi bērniem, vecāku mēģinājumi un skolotāju treniņi), tajā iesaistīti 20 bērnu, vecāki un pedagogi. Jauno pedagogu un izglītības iestāžu vadītāju atrašana bijis viens no izaicinājumiem. Ļoti gaidām fizikas, ķīmijas, vēstures, vācu, angļu valodas skolotājus, logopēdus, psihologus. Par darba daļu kļuvis organizēt mācības ukraiņu bērniem – decembrī pie mums mācījās 47 bērni. Sakarā ar ēkas pārbūvi ļoti sarežģīti bija organizēt mācības Kuldīgas Centra vidusskolā. Jaunajā gadā vēlū veselību, spēju būt gataviem mainīties, pilnveidoties. Aicinu attīstīt sevī empātiju, veidot cieņpilnu attieksmi pret atšķirīgo.

Lielveikals pielāgots kultūrai

Krista Jansone, Kuldīgas kultūras centra projektu vadītāja:

– Izaicinājumu šogad netrūka. Nozīmīgākais bija pārvākšanās uz pagaidu mājvietu – bijušo veikalu Piltenes ielā 32. Mums ir plaša rekvizītu un tērpu noliktava, tehniskas lietas, tāpēc demontāža un pārcelšanās bija vieni no lielākajiem šķēršļiem. Laiks ļoti īss – jādarā ātri un pārdomāti, taču galu galā viss noritēja veiksmīgi. Nākamais lielais uzdevums bija lielveikalu pārveidot par kultūras telpu, to pielāgojot, bet neiejaucoties ēkas konstrukcijās. Bija jāiekārto lielā un mazā zāle, noliktava, vēl tiek iekārtota kinozāle, instalēta tehnika. Kopš 8. decembra notikuši pirmie pasākumi – esam sapratuši, kā telpa darbojas, un skan labi: apmierināti ir gan klienti, gan apskatņotāji. Jaunajās telpās jau notiek pašdarbības kolektīvu mēģinājumi. Ceram piedāvāt plašu kultūras programmu dažādām gaumēm. Apmeklētājiem novēlu veselību un to, lai gads būtu kultūras notikumiem bagāts.

Paldies kolēģiem par ieguldījumu

Agris Kimbors, Kuldīgas novada sporta skolas direktors:

– Gads iesākās cerīgi: pēc pandēmijas bērni atkal varēja trenēties. Kopš marta no Ukrainas gaidījām basketbolistus, viņi gan neatbrauca, bet ieradās volejbolisti. Tā bija jauna pieredze, kā uzņemt, palīdzēt. Liels paldies kolēģiem: meitenēm, kuras strādā sporta namā Virkas ielā, treneriem, kuri palīdzēja atbraucējiem iejusties. Tagad viņi jau Ukrainā. Dienesta viesnīcā kara bēgļi dzīvo joprojām, un skaits ir mainīgs. Darbiniecēm, kuras tur strādā, ir emocionāli grūti. Katru dienu nākas tikt galā ar dažādām situācijām.

Visus ietekmē energoresursu cenu kāpums. Arī transporta izdevumi auguši, bet, pateicoties pašvaldības atbalstam, bērnu uz sacensībām varējām aizvest. Valsts budžets nav pieņemts, arī pašvaldībai tikai tapšanas stadijā, tāpēc grūti pateikt, kāda nākamgad būs rocība.

Mums ir vairāki medaļnieki dažādās vecuma grupās, piemēram, pludmales volejbolists Kristiāns Fokerots. Labi rezultāti arī pieaugušajiem: spēkavīram Mārim Rozentālam, šahisti Tamārai Vilertei.

No pasākumiem grūtākais bija Kuldīgā organizēt Baltijas čempionātu riteņbraukšanā. Bet tas tika novērtēts ļoti labi.

Novēlu katram vairāk kustēties – iet kājām vai braukt ar divriteni. Rūpēties par veselību un ietaupīt mazliet naudiņas.

Esam spējīgi mobilizēties

Elīna Futraka, Kurzemes NVO centra priekšsēde:

– Gada pirmā puse arī nevalstiskajam sektoram Kurzemē bija šokējoša – Krievijas iebrukums Ukrainā būtiski ietekmēja vairāku organizāciju darbu.

Februārī Kurzemes NVO centrs ar draugiem un partneriem sāka vākt līdzekļus, lai Kuldīgā taptu Demokrātijas kvartāls, bet būtiskais pavērsiens kaimiņos lika iniciatīvu strauji apturēt, jo sapratām, ka jāizvirza citas prioritātes. Šis gads vēl vairāk liek novērtēt brīvību, mieru, drošību, tas devis iespēju modināt sevī cilvēcību un spēju sadarboties citam cita labā. Ceru, ka esam no šī gada ko mācījušies un Kurzemes NVO centram būs arvien vieglāk mudināt cilvēkus noticēt tam, ka apkārt notiekošo var ietekmēt ikviens un ka var rīkoties ne tikai savā, bet arī citu labā. Tos, kuri jūt vēlmi, bet īsti nezina, ar ko sākt, aicinu nākamgad mācīties *Demokrātijas akadēmijā* un celt pilsoniskās prasmes.

Daudz pasākumu un vieta jauniešiem

Adriāns Dravnieks, Kuldīgas novada pagastu jauniešu darba koordinators:

– Šogad pasākumi beidzot varēja notikt klātienē. Pagastu koordinātoru un brīvprātīgā darba veicēju apbalvošanā piedalījās vairāk nekā 80 jauniešu. Tika radīta digitāla izlaušanās spēle janvāra barikāžu piemiņai. Vasarā novadītas vairākas labas nometnes, mācības un meistarklase, par ko saņēmām labas atsauksmes. Jūlijā bija jauniešu mājas piecu gadu jubileja. Esam iesaistījušies daudzos Ukrainas bēgļu atbalsta pasākumos. Tomēr īpašākais sasniegums darbā ar brīvprātīgajiem – Kuldīgā (Piltenes ielas angārā – red.) esam kopā izveidojuši jaunu telpu *Vieta*, kur jau notikuši koncerti, izrādes un citi pasākumi. Izveidojusies lieliska sadarbība gan ar Skrundu, gan Alsungu, kas rezultējās ar izaicinājumu mums iesaistīties Alsungas jauniešu dienas organizēšanā.

Jaunajā gadā novēlu jauniešiem būt atvērtakiem, droši savas ieceres realizēt kopā ar citiem.

Galvenais pienākums – palīdzēt

Svetlana Serpāne, Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļas vadītāja:

– Joprojām izaicinājums ir kovida vīrus. Sākoties Krievijas karam Ukrainā, visas medicīnas iestādes centās izziņāt iespējas un pārdomāja iespējamo apdraudējumu. Vasaras izskaņā darbinieki saprata, ka vairs nespēj atrast kopīgu valodu ar slimnīcas vadību, un notika tās maiņa. Bija daudz neskaidrību par darbu organizāciju un slimnīcas nākotni. Paldies pašvaldībai, ka slimnīca tika pie pagaidu valdes priekšsēdes, nav vairs saspringtās gaisotnes. Visi ir saliedēti, lai var pildīt galveno pienākumu – palīdzēt pacientiem. Prieccē tas, ka darbu sākuši vairāki jauni kolēģi, ir jauns galvenais ārsts – kuldīdznieks Edgars Siliņš.

Jaunajā gadā visiem vēlu stipru veselību. Spēju ikdienā saskatīt pozitīvo. Pavadīt vairāk laiku ar tuviem cilvēkiem. Novērtēt to, kas jau ir. Slimnīcas personālam – arī turpmāk būt saliedētam, atcerēties, ka kopā darām vienu darbu.

Turēt gaismu sevī un dot citiem

Vineta Brūdere-Sedliņa, labdarības organizācijas *Tabitas sirds* projektu vadītāja Kuldīgā:

– Biedrība Kuldīgā atvēra pavisam jaunas durvis, un tas sakrita ar Krievijas karu Ukrainā, bēgļu plūsmu un vajadzību sniegt pirmo humanitāro palīdzību. Ļoti novērtēju pašvaldības atbalstu organizācijas darbībai un ukraiņu vajadzībām. Kad aprīlī *Tabitas sirds* Kuldīgā atvēra durvis ukraiņiem, kļuva skaidrs, ka mums pašiem, kuri iesaistījās labdarībā un humānajā atbalstā, svarīgi ir neizdegt. Tas arī bijis grūtākais – turēt gaismu sevī, lai dotu citiem.

Gada laikā *Tabitas sirds* novadā paveikusi daudz, un par to varu teikt lielu paldies savai komandai. Pavasarī piedalījāmies Muzeju naktī, vasarā organizējām sociālo pasākumu mammām, kuras audzina bērnus ar īpašajām vajadzībām, augustā sadraudzību ukraiņiem rīkojām Svētās Annas baznīcas dārzā, decembrī bija ierakumu sveču darbnīca jauniešu mājā, piedalījāmies Ziemassvētku akcijā, kurā tika vākti ziedojumi.

Novēlu nākamajā gadā, lai mēs vēl vairāk mācītos novērtēt to, kas dots, lai spētu pateikties par katru jaunu rītu.

Daina Tāfelberga, Amanda Gustovska, Inta Jansone, Līga Gabrāne, Jekaba Aleksandra Krūmiņa, Lauras Vilertes, Lailas Liepiņas un personīgo arhīvu foto

Svarīgi, lai būtu veselība

Gunta Jankovska, Kuldīgas senioru skolas vadības komandas dalībniece:

– Ļoti daudz esam strādājuši ar projektiem, jo tie ļauj iegūt finansējumu. Pamēģinājām arī ko jaunu, piemēram, netradicionālus sporta veidus un hobijus. Viens no tiem – jāšana ar zirgiem Snēpelē. Jaunieši mums mācīja galda spēles, un tas noder, pavadot laiku ar mazbērniem. Esam noklausījušies daudz vērtīgu lekciju, bijuši vairākās ekskursijās, piedalāmies *Demokrātijas kafejnīcā* un citos pasākumos. Senioru skola gādā, lai cilvēki šajā vecumā nejustos kā izmesti no laivas. Projektos un pasākumos var rast jaunus impulsus un, iespējams, jaunus veidus, kā turpināt arī profesionālo darbību. Senioru skola iesaistījusies atbalstā Ukrainas cilvēkiem Kuldīgā. Mūsu vidū ir cilvēki, pie kuriem dzīvo ukraiņu ģimenes. Svarīgi, lai senioriem būtu veselība. Lai valstiski tiktu domāts, lai darbspējīgiem senioriem būtu iespējas šo potenciālu izmantot.

Cenu kāpums un balvas

Daiga Mellere, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas biroja vadītāja:

– Lielākais pārbaudījums bija biedējošais sadārdzinājums: energoresursi, izejvielas un mēslojums. Bet saražotās produkcijas vērtība tik strauji nepieauga. Šī situācija katram lika vairāk plānot un rēķināt, kā ar mazākiem ieguldījumiem iegūt labāku ražu un lielākus ienākumus un pašam izlemt, kā turpināt. Vislielāko gandarījumu sagādāja balvai *Sējējs* izvirzītā Turlavas saimniecība *Baļlas*, kas kļuva par laureāti grupā *Gada lauku saimniecība*. Šis gads paliks atmiņā arī ar daudzām mācībām un pieredzes braucieniem. Cits no cita iedvesmojamies, saskatot jaunas iespējas. Nākamajā gadā, stājoties spēkā Eiropas Savienības kopējai lauksaimniecības politikai, atbalsta maksājumu sistēmā gaidāmas būtiskas izmaiņas. Būs jāpārdoma pie jaunajiem formulējumiem. Arī mēs mācāmies, lai spētu sniegt padomus. Aicinām nākt uz biroju, zvanīt, jautāt, lai meklētu optimālu risinājumu. Lai visiem pietiek prasmes novērtēt to, cik daudz mums dots, un apņēmības sasniegt vēl vairāk!

Vairāki simti jaunu zemessargu

Andris Rieksts, pulkvedis, Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris:

– Zemessargiem, tāpat kā visiem iedzīvotājiem, gads iesākās ar skarbām ziņām no Ukrainas. Daudzas lietas, kas bija plānotas 2021. gada beigās, mainījās vienā naktī – pamostoties 24. februārī rītā, sapratām, ka pasaulē vairs nebūs tāda kā vakar. Jau tajā pašā dienā, kad notika Kremļa organizētais iebrukums Ukrainā, Latvijas pilsoņi sāka pieteikties Zemessardzes rindās. Kandidāti skaidri ik dienu pieauga, un sapratām, ka būs vajadzīgas papildu mācības. Smago pienākumu uz saviem pleciem iznesa bataljoni, kuru instruktori strādāja faktiski ik nedēļas nogalī, lai jaunus zemessargus apmācītu. Kurzemes brigādē

rekrutējās vairāk nekā 500 jaunu zemessargu, no kuriem vairāk nekā 300 sekmīgi beidza pamatapmācības kursu. Katra bataljona mājasdarbs – nākamgad papildināt un izlīdzināt zemessargu zināšanas un iemaņas.

Turpinājām attīstīt poligonu *Mezaine*. Kurzemes brigāde tur ieguva plašu mācību korpusu, kurā vienlaikus var dzīvot un mācīties līdz 150 karavīriem un zemessargiem. Noslēgumā ir process, kurā Aizsardzības ministrija Kuldīgas novadā ap poligonu pārņem zemi no *Latvijas Valsts mežiem*, juridiskām un privātām personām. Gada beigās ministrijas īpašumā bija vairāk nekā 700 ha.

Dzīvojam ļoti sarežģītā, emocionāli smagā laikā un kā vēl nekad saprotam, ka Latvijas neatkarība ir vērtība, kas jāsarģā visiem kopā. Novēlu, lai vīrs mums vienmēr būtu brīvas, mierīgas debesis.

Reformai gatavi

Vita Maslobojeva, Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšniece:

– Policijas darbs bija saistīts ar ģimenes un sadzīves konfliktiem, zādžībām, krāpšanu, tīšu mantas bojāšanu, satiksmes negadījumiem, nodarījumiem pret satiksmes drošību, tikumību, veselību un dzīvību. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam palīdzējām ugunsneļaimēs, bezvēstnes prombūtnē esošo meklēšanā, gadījumos, kad noticis sīkais huligānisms, vardarbība ģimenē, netiek pildīta bērnu aprūpe. Esam palīdzējuši cīņā ar uzturlīdzekļu nemaksātājiem, tiesas lēmumu nepildīšanu, ar sabiedriskās vietās iereibušajiem, palīdzējuši bezpalīdzīgiem cilvēkiem, Ukrainas iedzīvotājiem, devušies reidos mācību iestādēs ar kinologiem un suņiem, nodrošinājuši kārtību utt.

Lielākā problēma – jaunu darbinieku trūkums, jo daudzi kolēģi devās izdienas pensijā. Vakanto amatu pienākumi uzlika papildu slodzi. Arī nākamgad būs izaicinājumi, jo 1. februārī Kuldīgas iecirknis tiks apvienots ar Ventspili un Talsiem, izveidojot Ziemeļkurzemes iecirkni. Reformām esam gatavi.

Visiem vēlu izturību, veselību, satiecību, mīlestību un mieru pasaulē. Galvenais ir ticēt sev, uzticēties saviem mīļajiem, un tad mums viss izdosies.

Lai salūts nerada raizes

Vecgada vakars un Jaunā gada sagaidīšana ir laiks, kad svinības cilvēki papildina ar ugunošanu, bet dažkārt aizmirst par drošību, atgādina Valsts policija.

Salūts gan izskatās krāšņi, taču, ja netiek ievērota drošība, pirotehnika var kļūt bīstama. Tāpēc ir būtiski parūpēties par sevi un citiem un ievērot visus drošības noteikumus – jābūt īpaši piesardzīgam. Valsts policija arī atgādina: ja esat izlēmuši svētkos izmantot pirotehniku, tā jāiegādājas tikai tādos uzņēmumos, kam ir atbilstoša licence. Svētkos nedrīkst aizmirst par mājdzīvniekiem – ugunošanas troksnis tos bieži vien satrauc un pārbiedē, tādēļ nedrīkst tos atstāt vienus bez uzraudzības.

Šogad iedzīvotāji īpaši aicināti izturēties ar sapratni un cieņu pret citiem un respektēt to, ka Latvijā patvērumu no kara raduši daudzi cilvēki no Ukrainas, kuriem salūta troksnis var radīt satraukumu.

Daina Tāfelberga

Sarūpē pārtiku vec ļaudīm

Kuldīgas novada deputāti atļāva pašvaldībai no Alsungas zivju pārstrādes uzņēmuma *Venta FM* pieņemt dāvinājumu pagasta maznodrošinātajiem senioriem.

Sarūpētas pārtikas pakas, kuru vērtība ir vairāk nekā 750 eiro (viena – ap 20 eiro), un Alsungā tās saņems 32 cilvēki.

Inta Jansone

Maina nosaukumu

Kuldīgas mākslinieku rezidences nodaļa turpmāk būs pašvaldības iestāde – mākslas un izglītības koprades telpa *Adatu fabrika*. Tā atrodas Kalpaka ielā 2 un 4.

Deputāti šādu lēmumu atbalstīja. Adatu fabrika atbalstīs studiju programmu *Pakalpojumu dizaina stratēģijas un inovācijas*, prototipēšanas darbnīcu un mākslas rezidenču projektus, tāpēc nosaukumu vajadzēja precizēt, veidojot kopēju identitāti. Deputāti apstiprināja arī iestādes nolikumu.

Inta Jansone

Slimnīca turpina saņemt dāvanas

Daudzi atsaukušies Kuldīgas slimnīcas bērnu nodaļas aicinājumam ar dāvanām papildināt *Drosmes kasti*, un arī laikraksta *Kurzemnieks* kolektīvs nolēma ziedot mazajiem. Kad ieradāties, sastapām pašvaldības policijas pārstāvjus, kuri atnākuši ar tādu pašu mērķi.

Policijas atvestajām rotaļlietām ir pievienota vērtība – katrai uzlīme ar simbolisku dāvanu vidū arī spēļu auto ar uzrakstu *Policija*.

„Saņemam ļoti daudz ziedojumu. Atsaucība ir liela,” secina bērnu nodaļas vadītāja Ieva Zemarāja. „Dāvinājumi noderēs ilgākam laikam, varbūt pat visam gadam.” Tie jau nonāk pie mazajiem pacientiem, un pirmās mantiņas bijušas Ziemassvētkiem atbilstošas. „Būt slimnīcā – bērniem tas ir liels pārdzīvojums. Tāpēc katra dāvana, kas sagādā prieku, ir ļoti vērtīga,” saka I. Zemarāja.

Decembra sākumā bērnu nodaļā gandrīz visas gultas bijušas aizņemtas, Ziemassvētkos pacientu kļuvis mazāk. Biežākais iemesls, kāpēc mazie tur nonāk, ir elpceļu infekcija.

Kurzemnieks jau rakstījis, ka *Drosmes kastes* nolūks ir mazos pacientus iepriecināt, lai novērstu uzmanību no procedūrām

Kuldīgas slimnīcas bērnu nodaļas *Drosmes kaste* nu papildināta arī ar pašvaldības policijas un laikraksta *Kurzemnieks* dāvanām.

vai nomierinātu, ja tās bijušas sāpīgas, lai uzslavētu par pacietību. Aicinājumam kasti papildināt atsaukušies darba un sporta kolektīvi, skolas, privātpersonas. Taču jāatceras, ka

dāvaniņas mazajiem noder ne tikai Ziemassvētkos, bet visu gadu.

Līga Gabrāne

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Ziemassvētku paciņas ukraiņu bērniem

Kuldīgā un Kabilē dzīvojošos ukraiņu bērnus nupat apciemoja Ziemassvētku vecītis, lai nodotu Kuldīgas novadā saziēdotās higiēnas preču un saldumu paciņas.

Šādu akciju Kuldīgā pirms mēneša izsludināja kristīgā labdarības organizācija *Tabitas sirds*, aicinot dāvēt higiēnas preces. Stāsta projektu vadītāja Vineta Brūdere-Sedliņa: „Akcijā iesaistījās vairākas skolas un bērnu dārzi, ziedoja arī Aizputes vidusskola un vairākas privātpersonas. Pakā ir ziepes, šampūni, dušas želejas, dezodoranti, zobu pastas, zobu birstes un citas lietas. Katra higiēnas paka ir atšķirīga. Saldumus ziedoja Ziemeļeiropas Mentālās veselības centrs.”

Kopā izveidotas 65 paciņas, kuras saņēmuši bērni līdz 18 gadiem. Kuldīgā, Virkas ielas mītnē, ir 18 bērnu un Kabilēs mītnē – septiņi. Pārējās tiks ziedotas tiem Kuldīgas novadā dzīvojošajiem ukraiņu bērniem, kuru ģimenes dzīvokli ir pašas. Ziemassvētku vecīša lomā iejūtās Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma skolotājs Mārtiņš Mednieks.

Amandas Gustovskas teksts un foto

Kuldīgas ukraiņu mītne Virkas ielā, kur uzturas 18 bērnu. Dāvanas viņiem nodod Ziemassvētku vecītis Mārtiņš Mednieks.

POLICIJAS ZIŅAS

Nepilngadīgajam pārdod aizliegto

Stāsta Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršnova.

No 22. līdz 28. decembrim Kuldīgas iecirknī bijis diezgan mierīgi. Sākti septiņi administratīvā pārkāpuma procesi, no tiem trīs par atrašanos reibumā sabiedriskā vietā, divi par satiksmes negadījumiem, kad atpakaļgaitā uzbraucis stāvošam transportlīdzeklim. Kopumā reģistrēti 11 negadījumi uz ceļa, vairumā auto uzbraucis meža dzīvniekiem. Pie stūres pieķerts viens dzērājsoferis.

Viens process saistīts ar tirdzniecības noteikumu pārkāpumu. 22. decembrī kārtības policija reidā pārbaudīja piecas vietas Kuldīgā, vai alkoholiskie dzērieni, cigaretes, tostarp elektroniskās un to uzpildes šķidrums, netiek pārdoti nepilngadīgajiem. Kādā veikalā pārdevēja, lai gan iepriekš bija lūgusi uzrādīt personas dokumentu, uzpildes šķidrumu pārdeva nepilngadīgam jauniešim. Viņa esot domājusi, ka pircējam ir 18 gadu. Pret sievieti sāks administratīvā pārkāpuma process.

Par tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču vai to uzpildes tvertņu pārdošanu tiem, kuri jaunāki par 18 gadiem, naudas sods juridiskās personas darbiniekam (pārdevējam) ir no 280 līdz 350 eiro.

22. decembrī piecos no rīta Kurmāles pagastā pieķerts vīrietis, kurš ar automašīnu *Audi* brauca 1,72 promiņu reibumā. Pret viņu sāks kriminālprocess.

Pierakstījusi Daina Tāfelberga

NO MEDIĶU IKDIENAS

Sadur ar nazi, guļ pie bāra, slimo bērni un pieaugušie

Par notikumiem stāsta Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļas vadītāja Svetlana Serpāne.

22. decembris. Visu dienu daudz darba, rinda veidojas pat koridorā. Vairākiem ir hronisku slimību saasinājums, daži ievietoti stacionārā. Uzņemšanas nodaļā apskatīti septiņi bērni gan ar sāpošu vēderu, gan respiratoru vīrusu saslimšanu.

23. decembris. Darba daudz. Vairākiem ir traumas, bērniem – sāpes vēderā. Divi cilvēki traumas guvuši reibumā.

24. decembris. Astoņiem bērniem ir sāpes vēderā. Vairākiem cilvēkiem ir vīrusu saslimšana, gūtas arī traumas: sasitumi, laužas ribas, apakšdelma lūzums, brūces, kas jāšuj. Nodaļā ierodas pacients, kurš vairākas reizes sadurts ar nazi, bet traumas nav smagas. Liepājas ielā pie daudziem zināmās atpūtas vietas guļ vīrietis – viņš rīta pusē uzņemšanas nodaļā nogādāts ar apsaldējumiem.

25. decembris. Visražīgākā diena – nodaļā ieradās 51 pacients, no tiem 16 ir bērni ar vīrusu pazīmēm: sāpēm vēderā, vemšanu. 12 pacientu guvuši dažādas traumas. Vairākiem ir pozitīvs kovida tests.

26. decembris. Atkal daudz darba. Cilvēki stāv rindā, un gaidīšanas laiks ir līdz divām stundām. Daži ir neapmierināti un nodaļu pamet. Palīdzība sniegta desmit bērniem, kuriem ir vīrusa saslimšana. Ir arī traumas: lūzumi, sasitumi. Vairāki tās guvuši reibumā. Vienam rokā iedurts ar nazi. Vairākiem senioriem ir hronisku saslimšanu saasinājums. Vienam bērnam pozitīvs kovida tests.

27. decembris. Bērniem ir augsta temperatūra, elpceļu saslimšana. Ir pacienti ar ekstremitāšu apsaldējumiem. Vairāki guvuši sasitumus.

28. decembris. Atkal nodaļā ir bērni ar vīrusu saslimšanu, vairāki nodalēti. Ir traumas: gūžas lūzums, potītes sasitums, brūce galvā. Pēc palīdzības nāk daži pieaugušie, kuriem vēders sāpot vairākas dienas.

Pierakstījusi Inta Jansone

Kuldīgā atgriežas Žaņa Bulava glezna

„Dvēselē viņš bija dzejnieks,” tā, atceroties Kuldīgas mākslinieku Žani Bulavu, saka Ugāles māksliniece un novadpētniece Laimdota Junkara. Kuldīgas galvenajā bibliotēkā pasākumā, kas veltīts novadpētniecībai, viņa uzdāvināja Ž.Bulava gleznu *Alekšupīte*.

To autors viņai savulaik dāvājis pateicībā par rakstu laikrakstā *Literatūra un Māksla*. „Ar gadiem izdomāju, ka tai jāatgriežas Kuldīgā,” viņa saka. Tolaik L.Junkarai bijusi izdevība vairākkārt pie Ž.Bulava viesoties, jo draudzība saistījusi ar tālaika Kuldīgas māksliniekiem Pēteri Sidaru, Annu Mētru, Valdi Līcīti.

NESKOLOTA, DABAS DOTA IZJŪTA

L.Junkara: „Par Žani Bulavu man pastāstīja Pēteris Sidars, toreiz Kuldīgas mākslas skolas skolotājs. Viņš mūs iepazīstināja, jo Bulava darbos redzēja vērtību un bija pārliecināts, ka par tiem jāuzzina plašākai sabiedrībai. Viņš Žaņa darbos saskatīja patiesumu un teica, ka tā ir neskolota, dabas dota mākslas izjūta. Man bija laba sadarbība ar laikraksta *Literatūra un Māksla* galveno redaktori Laimu Slavu. Piedāvāju rakstu, un tur tas izrādījās vajadzīgs.

Ar Žani iepazīsinot tad, kad viņam bija jau 79 gadi, un gleznot viņš sācis 60 gadu vecumā. Par katru gleznu ir stāsts – viņš rakstīja piezīmes un pārdomas. Mājās bija apgleznotas istabu sienas un griesti, darbi tapa uz lieliem kartoniem ar krāsām, ko varēja nopirkt saimniecības preču veikalā. Māksliniekam patika sievietes tēls, viņš pētījis renesanses glezniecību un no tās iedvesmojies. Tādiem māksliniekiem kā Bulavs ir izdomāts vārds *naivisti*, taču es viņus sauktu par tautas māksliniekiem.”

DARBU LIKTENIS

Lielākā izstāde, kurā iekļauti Ž.Bulava darbi, bijusi *Naivā Latvija 2007.* gadā Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu zālē *Arsenāls*. Kurators Aivars Leitis atceras, ka pēdējā brīdī izdevies no iznīcības izglābt ap 15 Ž.Bulava gleznu. „Trīs atrodas manā kolekcijā, lielākā daļa – Latvijas Naivās mākslas muzejā, bet

Māksliniece Laimdota Junkara pie Kuldīgas bibliotēkai uzdāvinātās Žaņa Bulava gleznas *Alekšupīte*.

Spulgace un Muris ir izstāžu zāles *Arsenāls* kolekcijā. Bulavs bija ļoti foršs cilvēks, kura ģimene viņa mākslu nenovērtēja. Liela vērtība bija gleznojumiem uz istabas sienām un griestiem, ko gribējām pārvest uz šo muzeju, bet ar tuviniekiem neizdevās vienoties,” atceras A.Leitis.

Savukārt Naivās mākslas muzeja direktors Dzintars Zilgalvis uzsver, ka muzeja izstādēs mākslas centrā *Noass* Ž.Bulava darbi parādās arvien. Tā arī virtuālajā izstādē *Par spīti visam 2022*, kas redzama vietnē www.noass.lv, ir gan Ž.Bulava darbi, gan apraksts par autoru.

Iveta Grīniņa, Kuldīgas galvenās bibliotēkas pakalpojumu nodaļas vadītāja
Bibliotēkas arhīva foto

Nozīmīgi dzīves mirkļi

Kuldīgas pensionāru apvienības *Rumbiņa* šīgada jubilāri ar domes priekšsēdi Inesi Astaševsku un biedrības vadītāju Jeļenu Lāmu.

„Ir patīkami svētkos būt kopā un nosvinēt cilvēku dzīves ritējumu,” saka Kuldīgas pensionāru apvienības *Rumbiņa* vadītāja Jeļena Lāma. Tas ir ikgadējs pasākums – godināšana apaļajās jubilejās: 75, 80, 85, 90 gadu un vairāk. Šoreiz tās svinēja 16 cilvēki.

Svētkus papildināja biedrības pašdarbības kolektīvi, kuri sagatavojuši koncertu un ar sirsnīgiem priekšnesumiem iepriecināja jubilārus. Pirms Ziemassvētkiem laba vēlējumus nodeva domes priekšsēde Inese Astaševska.

J.Lāma skaidro: „13. decembris ar aizputinātiem ceļiem un lielām sniega kupenām pārsteidza. Bet dzīve arī šajā dienā bija interesanta un daudzkrāsaina, jo tie, kuri vien varēja uz pasākumu nokļūt, bija ieradusies, lai bagātinātos viens no otra un kopā ar savējiem būtu pie lielās egles Ziemassvētku noskaņās. Mums, senioriem, ir svarīgi dzīvot tā, lai mūsos vienmēr mīt darbīgums un dzīvesprieks, un šos kopā būšanas mirkļus izbaudīt.”

Laura Vilerte
Rumbiņas arhīva foto

Pirmklasniekus varēs pieteikt no 2. janvāra

Pirmdien, 2. janvārī, 8.00 sāksies bērnu pieteikšana mācībām Kuldīgas novada vispārīgā skolu 1. klasē.

Darot to elektroniski, vecāki nosūta iesniegumu, kas parakstīts ar e-parakstu. Tiks pieņemti arī izdrukāti, parakstīti, tad ieskenēti un skolas e-pastā nosūtīti. Vecākiem jāatceras, ka, iepriekš sazinoties ar izglītības iestādi, piecu dienu laikā obligāti jānogādā arī iesnieguma oriģināls.

Kuldīgas novadā deklarētie bērni jāpiesaka līdz 1. martam. No 2. marta līdz 31. maijam brīvajās vietās varēs pieteikt

visus pārējos obligāto skolas vecumu sasniegušos neatkarīgi no dzīvesvietas. Bet pēc 31. maija bērnam tiks tā skola, kurā būs brīva vieta. Vienu klasi vispārējā programmā un pēc pieprasījuma speciālajā uzņems I.Zeberiņa Kuldīgas pamatskola, pa trim klasēm – Kuldīgas Centra un V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola, divas klases – Skrundas vidusskola, vienu – Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola, Nikrāces, Vārmes, Turlavas, Z.A.Meierovica Kabiles, Ēdoles un Alsungas pamatskola un Vilgāles sākumskola.

Inta Jansone

Konkurss kultūras atbalstam

Līdz 20. janvāra 16.00 varēs iesniegt pieteikumus kultūras projektu un organizāciju darbības atbalstam.

Konkursa nolikums būs mājaslapā www.kuldiga.lv. Pašvaldības atbalstu varēs saņemt projekti, biedrības un nodibinājumi, kuru darbība saistīta ar kultūru. „Gada sākumā komisijā vērtējot projektus, secinājām, ka nolikumā vajadzīgi daži uzlabojumi,” deputātiem sacīja kultūras speciāliste Antra Grīnberga. „No kopējā finansējuma 25% tiks novirzīti organizāciju darbībai, bet 75% – projektiem.” Lai atbalstītu vairāk pieteikumu, nolemts, ka maksimālā summa vienam būs 1500 eiro. „Pagā-

jušajā gadā iesniegti projekti par padsmi tūkstošiem eiro. Ja nosakām griestus, iesniegdzējs zinās, ar ko rēķināties,” teica A.Grīnberga. Nedaudz mainīta iesniegšanas kārtība: „Iepriekš veidlapas varēja saņemt pašvaldībā. Tagad šo sadaļu no nolikuma izņēmām, lai nav situācijas, kad veidlapu atnes rokkrakstā un nevar salāsīt.” Papildināts punkts, kam nauda netiek piešķirta. „Pievienojām, ka tie ir reklāmas materiāli. Piemēram, pasākumam paredzēti 600 eiro, bet 400 eiro domāti T-krekliem un apdrukai. Mūsaprāt, tas nav primāri nepieciešams,” uzskata A.Grīnberga.

Inta Jansone

Var pieteikties sociālās sfēras biedrības

Līdz 31. janvārim tās nevalstiskās organizācijas, kuru darbība saistīta ar sociālo jomu, var pieteikties pašvaldības finansējumam, tā decembra sēdē apstiprināja Kuldīgas novada domes deputāti.

Plānots atbalstīt tās biedrības un nodibinājumus, kas sociālajā sfērā darbojas Kuldīgas novadā un apvieno mazais aizsargāto cilvēku grupas, cilvēkus ar invaliditāti vai hroniskām saslimšanām. Tāpat var saņemt finansējumu

šādu biedrību pasākumiem.

Sociālā dienesta direktore Sarmīte Segliņa deputātiem pastāstīja, ka tāpat kā citus gadus budžetā tāds atbalsts ir iēplānots. „Kopējais finansējums paliek kā iepriekš – 15 tūkstoši eiro. No pieredzes varu teikt, ka pēdējos gados dažas biedrības prasa 100 eiro, bet citas – sešus tūkstošus, tāpēc maksimālā summa ir 1200 eiro,” saka S.Segliņa. Informācija par nolikumu ir mājaslapā www.kuldiga.lv.

Inta Jansone

Ēdolē būs Rotaļu kabata

Kuldīgas novada domes deputāti atbalstījuši biedrības *Ēdoles skola nākotnei* projektu, lai izveidotu laukumu *Rotaļu kabata*, kā līdzfinansējumu piešķirot 4842 eiro.

Biedrība lūdza piešķirt 10% no attiecināmajam izmaksām. Lauku atbalsta dienesta Dienvidkurzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde jūnijā ieceri apstiprinājusi, paredzot 48 421 eiro.

Inta Jansone

Dzērājšoferiem draud kriminālatbildība un auto konfiskācija

Nesen spēkā stājušies grozījumi Krimināllikumā, kas paredz kriminālatbildību par to, ka transportlīdzeklis tiek vadīts vai tiek mācīts to vadīt tad, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, turklāt paredzēts braucamo konfiscēt.

SODS IR DAUDZ BARGĀKS

„Visai sabiedrībai jāatgādina, ka tagad spēkā ir tik bargas likuma normas, ka nekādā gadījumā nedrīkst mēģināt pie stūres sēties reibumā un nonākt līdz situācijai, ka pret jums šīs normas jāpiemēro,” uzsver Kuldīgas advokāte Gunta Laizāne. Mūsu visu interesēs ir tas, lai iereibušie pa ceļiem nebūtu, tāpēc tas, ka sods kļuvis bargāks, ir atbalstāms, viņa uzskata. Taču svarīgi, lai cilvēki to apzinātos un it sevišķi tagad, gadumijas svētkos, ar neapdomīgu rīcību neiekultos ļoti nopietnās nepatikšanās.

Galvenās izmaiņas attiecībā uz to, kas draud tad, ja brauc dzērumā (virs 1,5 promilēm), psihotropo vai narkotisko u.c. vielu reibumā, ir šādas: „Sods ir daudz bargāks, un ir ne tikai kriminālatbildība par nodarījumu, kad draud reāla vai nosacīta brīvības atņemšana vai sabiedriskais darbs, vai naudas sods un tiesību atņemšana uz pieciem gadiem, tam līdzī nāk vēl mašīnas konfiskācija vai tad, ja tā nepieder pašam, pilnīga vai daļēja tās vērtības atlīdzināšana.”

SEKAS JUTĪS ARĪ TUVINIEKI

Cilvēks, kurš pie stūres sēžas reibumā virs 1,5 promilēm, tiek sodīts tik bargi, ka sekas jūtīs ne tikai pats, bet noteikti arī ģimene un citi tuvinieki.

„Lūdzu, nebrauciet reibumā!” atgādina G.Laizāne. „To darot, apdraudam paši sevi un citus. Un, ja kāds to atļaujas darīt, tad jāzina, ka sekas var skart arī tuviniekus, piemēram, tā ir tiesību zaudēšana uz pieciem gadiem, un daudziem tas saistās ar darba zaudēšanu. Vai arī ģimene dzīvo ārpus pilsētas, bērni katru dienu jāved uz skolu vai pašam ar auto jātiek uz darbu. Viss, cauri – ja tev nav tiesību, braukt nevari! Tāpat, ja autovadītājam, kurš braucis dzērumā,

„Lūdzu, nebrauciet reibumā! To darot, apdraudam paši sevi un citus. Un, ja kāds to atļaujas darīt, tad jāzina, ka sekas var skart ne tikai pašu, bet arī tuviniekus.”

Alkohols un braukšana nav savienojamas lietas.

„Ja lauku saimniecības traktorists dzērumā ar 1,5 vai vairāk promilēm brauks ar viņam nepiederošu traktoru, no viņa piedzīs pilnu vai daļēju transporta līdzekļa vērtību, un tie var būt vairāki simti tūkstošu eiro, jo tāda tehnika ir ļoti dārga.”

transporta līdzeklis tiek konfiscēts vai ja kāds braucis ar citam piederošu auto un ir jākompensē tā vērtība, arī šīs sekas ietekmēs ģimenes locekļus, ja tādi ir.”

PAR TRAKTORU VAR NĀKTIES MAKSĀT ĻOTI DĀRGI

Izmaiņas likumā nosaka: kad tas, kurš lietojis alkoholu (1,5 promiles un vairāk) vai citas apreibinošas vielas, brauc vai kādu citu māca braukt ar transporta līdzekli, kas viņam pašam nepieder, mašīna konfiscēta netiek, bet no braucēja tiek piedzīta pilna vai daļēja tās vērtība.

„Acīmredzot tiesa vērtēs, kuros gadījumos piedzīs pilnu vērtību un kuros – daļēju. Tādas tiesu prakses vēl nav, jo izmaiņas ir spēkā neilgu laiku,” skaidro advo-

kāte. Taču iereibušajam šoferim pavisam noteikti būs lielas nepatikšanas. Arī tad, ja viņš braucis ar auto, ko iegādājies līzīngā. „Mašīna līzīngā nepieder jums. Un, ja 1,5 promiļu dzērumā ar to brauksiet, no jums piedzīs mašīnas vērtību,” G.Laizāne pievērš uzmanību.

Vēl jāsaprot, ka transporta līdzeklis ir arī traktors, kombains un tamlīdzīga tehnika, kuras vērtība mērāma vairākos simtos tūkstošu. „Ja kādas lauku saimniecības traktorists ar 1,5 vai vairāk promilēm dzērumā brauks ar viņam nepiederošu traktoru, no viņa piedzīs pilnu vai daļēju vērtību, un tie var būt simti tūkstošu eiro, jo tāda tehnika ir ļoti dārga.” Turklāt piespriests sods ar maksātspēju nebūs dzēšams.

BŪTISKĀKĀS IZMAIŅAS Iestājas kriminālatbildība.

■ Par to, ka alkohola (1,5 promiļu un vairāk) reibumā, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē kāds ar transportlīdzekli brauc pats vai māca braukt citus, var sodīt:

- ar brīvības atņemšanu līdz gadam;
- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu;
- ar probācijas uzraudzību;
- ar sabiedrisko darbu;
- ar naudas sodu;
- atņemot vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

■ Papildus tiek konfiscēts transporta līdzeklis, ar kuru braukts, ja tas pieder pašam, vai arī piedzīta pilna vai daļēja auto vērtība, ja tas pieder citam.

■ Tāds pats sods un transportlīdzekļa konfiskācija paredzēta par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes, kuras nolūks ir noskaidrot apreibinošo vielu ietekmi.

Visvairāk dzērājšoferu pieķerti krietnā reibumā

	2019. gadā	2020. gadā	2021. gadā
Virs 1,5 promilēm	2310	2284	2173
1,01–1,5 promiles	613	591	708
0,51–1 promile	630	516	627
0,2–0,5 promiles	75	54	26

ATTEIKŠANĀS NO PĀRBAUDES NEGLĀBS

Izvairīties no soda, atsakoties no alkohola pārbaudes, nevar, jo par to paredzēts tāds pats sods kā par braukšanu ar 1,5 promilēm un vairāk, kā arī narkotiku u.c. vielu iespaidā.

„Ja jūs aptur un jums šķiet, ka jūs izglābs atteikšanās no pārbaudes un tā policija neuzķers, ka esat reibumā, tad jāzina, ka arī atteikšanās tiek vērtēta kā sodāma rīcība. Turklāt ir noteikta mašīnas konfiskācija. Un bez variantiem, jo ir nešaubīgi pateikts, ka transportlīdzeklis pakļauts konfiskācijai,” uzsver G.Laizāne.

MAZĀKS SODS NEATTUR

Pirms tam, kad izmaiņas stājās spēkā, secināts, ka līdzšinējais sods no pārkāpuma diemžēl ne-

attur. „Cilvēki Latvijā ir neapdomīgi un nepaklausīgi, un mazāks sods nedarbojas. Varbūt tikai liels sods var panākt to, ka reibumā viņi nebrauc,” skaidro advokāte.

Pamatojoties uz Valsts policijas datiem, tie pārkāpumi, kas saistīti ar transportlīdzekļa vadīšanu apreibinošu vielu ietekmē, līdz šim būtiski nemazinājās. Tāpat lielākā daļa pieķerto autovadītāju aizvien bijusi īpaši lielā reibumā – virs 1,5 promilēm. No gada sākuma līdz 20. novembrim Valsts policija fiksējusi, ka ar spēkratu reibumā braukuši 3774 autovadītāji. Pērn 803 dzērājšoferi bija iesaistīti ceļu satiksmes negadījumos, kuros traumas guvuši 252 cilvēki, bet bojā gājuši 11. Šīgada statistika vēl nav apkopota. Kā situāciju mainīs jaunumi likumā, to rādīs laiks.

Janvārī – jaunas vadītāju apliecības

Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) no 2. janvāra sāks izsniegt jaunus transportlīdzekļa vadītāja dokumentus ar modernākiem pretviltošanas elementiem.

Šajos dokumentos būs krāsaina, ar lāzeru gravēta fotogrāfija. Atbilstoši jaunāko tehnoloģiju iespējām tiks modernizēti arī citi drošības elementi – ar tausti jūtami, detalizēti gravējumi, kā arī ultravioletajā gaismā redzami attēli. Drošības elementi tiks iestrādāti visos dokumentos, ne tikai vadītāja apliecībā vien.

Lai sāktu tos izsniegt, gada izskaņā un nākamā gada pirmajās dienās desmit CSDD klientu centros notiks tehnisko līdzekļu un programmatūras maiņa. Pāreja notiks pakāpeniski: no 2. janvāra klientu centros Rīgā, Daugavpilī, Liepājā un Valmierā, no 3. janvāra Jelgavā un Rēzeknē, no 4. janvāra Talsos un Gulbenē, bet no 5. janvāra tāda iespēja būs visos desmit, arī Jēkabpilī un Ventspilī.

Pašreizējā parauga vadītāja dokumentu izsniegšana 2. janvārī tiks pārtraukta. Dokumentus var saņemt jebkurā klientu centrā bez pieraksta. Maksa nemainīsies, un visas līdz šim izsniegtās vadītāja apliecības ir derīgas līdz tajās norādītā termiņa beigām. Taču, apliecību mainot, obligāti jāpārlicinās par veselības pārbaudes termiņu.

SARUNA AR JUBILĀRI

Ar kurzemnieces dvēseli

„Dzimšanas diena Otrajos Ziemassvētkos jau pati par sevi ir kā dāvana, es jutos līdz ar to īpaši svētīta. Tā vienmēr ir brīvdiena, un varu darīt, ko vēlos,” atzīst kādreizējā rendeniece Signe Medne, tikko nosvinējusi 40. jubileju.

Agrākā rendeniece Signe Medne dzimusi Otrajos Ziemassvētkos. Dzimšanas dienas balles netiekot rīkotas, jo šis laiks jau pats esot svētīgs un skaists.

SAULAINĀS BĒRNĪBAS TAKAS

Vairākus gadus Signe ar vīru Mārtiņu un trīs bērniem dzīvo Vidzemē. Ar kurzemnieces dvēseli Saulkrastos, viņa nosmaida.

Kad apprecējušies, dzīvojuši Rīgā, tad Ādažos, līdz izvēlējušies ģimenes mājokli celt vīra dzimtajā pusē. Signei, protams, sirdij tuvākā, iemīļotā vieta ir

Rendas pagasts, kur pavadītas bērnības saulainās dienas un skolas gadi, līdz rendeniece devusies uz Rīgu studēt. Tāpat kā kurzemnieces dvēsele nav zaudēta arī māju izjūta, jo šeit joprojām ir lielā ģimene: vecāki, brāļi un māsa. Signe brauc ciemos, kad vien var, diemžēl ne tik bieži, cik vēlētos. Rudeņos, kad tēva zivsaimniecībā *Rimzāti* tiek nolaisti dīķi, Signe ar savējiem vienmēr piedalās karpju talkā.

IERASTĀ RITMĀ

Piecu bērnu ģimenē jubilāre augusi kā jaunākā atvase. Ar brāļiem gadu starpība ir diezgan liela – tie jau gājuši savu ceļu, tāpēc bērnība lielākoties pavadīta ar māsu Selgu. Svētkus gan svinējuši kopā. „Būtībā man spilgtu atmiņu nemaz nav – visas dienas šķita laimīgas, jo biju jaunākais bērns. Mūsu ģimenē viss bijis tradicionāli un rimti. Neteikšu, ka tiku audzināta stingri, bet bija kārtība un tas, kas jāizdara: jāmacās, jāpabeidz vidusskola, jāiegūst autovadītājas apliecība,

tiklīdz paliek 18, jāiet studēt un tā tālāk. Viss notika pašsaprotami, un nezināma ceļa meklējumi nenāca prātā. Īsti neatminos, par ko gribēju kļūt. Iespējams, par frizieri tāpat kā tagad manas meitas. Bet ne attiecībā uz sevi, ne meitām nedomāju, ka tas būtu reāli. Māsa jau bērnībā gribēja kļūt par ārsti un sapni ir piepildījusi. Man augstu mērķu nebija – neesmu karjeriste, laikam vairāk dzīves baudītāja, kas pakļaujas situācijai.”

PILNA LAIKA MAMMA

Signe, kā pati saka, karjeras lietas nolikusi malā. Izmācījusi par psiholoģi, vēlāk darba ceļš ievējis iepakoju materiāla jomā, kur nostrādāti daudzi gadi. Kopš bērnu piedzimšanas jubilāre pilnībā nodevusies viņu audzināšanai un ģimenei. Dēlam Kristeram ir 11 gadu, Karlīnai – astoņi, bet Keitai tikko apritējuši pieci. Visu mammas laiku paņēmu bērnu gatavošana skolai vai bērnudārzam, vadāšana uz treniņiem un pulciņiem, darbs mājās.

Tētis Mārtiņš vada ceļu būves uzņēmumu, tomēr pēc darba un brīvdienās atrod laiku arī bērniem un kopīgām nodarbēm, īpaši sportam. Šajā ziņā viņš esot aktīvākais.

LIKĀS STRAUJĀKI, EMOCIONĀLĀKI

Kā tad ir – ar kurzemnieces dvēseli dzīvot Saulkrastos? „Jā, pēc rakstura joprojām jutos kā straujā, šerpā kurzemniece,” Signe atbild. „Vidzemē viss šķiet mierīgāks. Kurzemē cilvēki likās straujāki, emocionālāki, karstasinīgāki. Dažbrīd uznāk skumjas, ka manējie visi vienā vietā un saimē grozās un ņemas, bet es esmu prom. Neesmu jau ārzemēs, tik dažu stundu brauciena attālumā. Bet nevaru katru mīļu brīdi aizbraukt, tāpēc ilgojos. Saulkrastos jau arī jauki – mēs šo vietu izvēlējamies apzināti, lai bērniem būtu skaista un droša vide.”

Daina Tafelberga
Signes Mednes arhīva foto

DIVI PAR VIENU

Kas ir laime?

Laimīgam veicas visur

Undīne Rautiņa, Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Bitīte* vadītājas vietniece:

– Esmu laimīga kopā ar vīru, bērniem, mammu, māsām, brāļiem. Novērtēju to, ka man viņi ir. Kad esmu laimīga, jutos ļoti pacīlāta. Uzskatu, ka laimīgu cilvēku var pazīt pēc viņa darbiem, jo tad veicas visās jomās un šāds cilvēks nekad neapstājas pie kaut kā nepadarīta.

Laimi var gūt jebkurā jomā. Katrs esam atšķirīgs – katram ir citas lietas, par ko būt laimīgam. Cits var tāds būt savā darbā, ja vien dodas uz to ar prieku. Šādu cilvēku noteikti var pazīt no malas. Ja pa ielu pretī nāk smaidīgs cilvēks un svētku laikā sveicina, novēl laimi, kaut vai tevi nepazīst, viņš noteikti ir laimīgs! Ja cilvēks nāk pretī, galvu nodūris, bez smaids, tad pieņemam, ka šodien viņam laimes blakus nav.

Kad esi pārlicināts par to, ko dari

Ģirts Vēvers, kuldīdznieks, uzņēmējs, riteņbraucējs:

– Laime ir tad, ja visapkārt ir laimīgi cilvēki. Tā ir harmonija pašam ar sevi un līdzsvars dzīvē, ko rada ģimene, mīlestība un uzticība vienam pret otru. Laimīgi cilvēki nekad nebūs kašķīgi. Viņi būs labsirdīgi un gatavi palīdzēt arī otram, ne tikai koncentrēties uz savām vēlmēm. Kad esmu laimīgs, jūtu gandarījumu, esmu saskaņā ar sevi un apmierināts ar visu, ko daru. No rīta mostoties, zinu, ko darīšu, pieņemu neveiksmes un esmu gatavs arī tam, taču esmu pārlicināts par sevi un zinu, ka tas, ko daru, ir pareizi. Jūtos labi, kad jūtu atbalstu no malas. Domāju: lai būtu laimīgs, sevi ir pozitīvi jānoskaņo. Nevar laimi prasīt no otra, ja pats jau neesi laimīgs.

Manu laimi veido ļoti daudzi mazi dzīves mirkļi. Tas

Svētku laikā, šķiet, cilvēki ir laimīgāki, jo gaisā jūtama pacīlātība un svētku izjūta. Laimīgs jaunais gads manā izpratnē nāk ar labu veselību. Visu citu varam sev nodrošināt pašī – naudu var nopelnīt, taču veselību ne par kādu naudu nenopirksi. Domāju, ka, novēlot laimīgu jauno gadu, tas ir pirmais, ko domājam.

Laimi jūtu arī mazās lietās, piemēram, svētkos saņemot pastkartīti no tuvinieka vai ziņu no cilvēka, kuru sen neesmu satikusi. Mana laimīgākā diena mūžā bijusi tad, kad kļuvi par mammu. Šo sajūtu, šķiet, nekad neaizstās neviens cits mirklis. Tā bija diena, kad patiesi sastapos ar lielu laimi.

Kur laimi meklēt? Vispirms sev tuvumā, novērtējot to, kas mums jau ir, cilvēkus, kuri ir blakus. Arī darbā var laimi atrast, ja dara to, kas no sirds patīk. Laime jāmeklē tepat Latvijā, ne tālās zemēs. Un to var just, kaut vai aizbraucot uz mežu pastaigāt. Latvijas daba ir ļoti skaista, un šeit noteikti var iedvesmoties jaunām lietām, kas darīs laimīgu.

noteikti nav naudas laimests *Superbingo* vai veiksmīgs darījums – to es uzskatu par veiksmi. Taču laime ir visas tās mazās lietiņas, kas veido ikdienu, un brīži, kad saprotu, ka esmu apmierināts pats un laimīgi ir apkārtējie. Mana mūža laimīgākā diena bija tad, kad izveidoju ģimeni un pasaulē ienāca bērni. To izjutu pirms 29 gadiem, kad piedzima meita. Tobrīd apzinājos, ka aiz manis dzīvē kas paliks – ar mani viss nebeigsies.

Laime nav jāmeklē – tā ir mums visapkārt. Ja dzīvoši pareizi un harmoniski, tā pati pie tevis atnāks. Citus Vecgada vakarus esam lējuši laimītes, taču tā bija vairāk kā izklaide. Lejot laimi, katrs jau zemapziņā cenšamies saskatīt to, ko nākamajā gadā vēlamies. Arī man ir šādas tādas vēlmes attiecībā uz darbu, taču citiem atklāt tās negribētu. Vēlot laimīgu jauno gadu, novēlu katram apkārt mīļus cilvēkus, jo laimīgi būsīm tikai tad, kad viens pret otru būsīm laipni.

STĀRKA VĒSTIS

Ziemassvētku laikā – seši mazuļi

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 21. līdz 28. decembrim piedzimuši desmit bērniņi: trīs meitenes un septiņi zēni.

24. decembrī pasaulē ieradusies trīs mazuļi: Lize, kuras vecāki ir no Alsungas, Klāvs no Padures un Kristis no Vārmes. Pirmajos Ziemassvētkos, 25. decembrī, piedzīmusi Melānija no Kandavas, bet otrajos – 26. decembrī – Tomass un Lenards, kuriem abi vecāki ir no Saldus novada. Diviem citiem izvēlēti vārdi Alberts un Emīls, bet vienam puikam un meitenei tas vēl tiek domāts.

Ziemassvētku izskaņā šogad nodaļā sagaidīti pašam 517 bērniņi: 286 zēni un 231 meitene.

BĒRNU VALODIŅA

Lasa, bet neizrāda

Lasīsim grāmatu pirms gulētiešanas, ko paņēmām bibliotēkā. Trīne (četri gadi un deviņi mēneši) pie sevis nosaka: „Tētīm gan nepatīk lasīt grāmatas...” Mamma to noliedz: „Tā jau nu gan nav.”

Trīne: „Nu, jā, viņam patīk, tikai viņš to neizrāda uz āru.”

Cilvēks drīkst kāpt

Melisa (divi gadi un trīs mēneši) trako un lēkā pa gultu. Stāsta *pasakas*, ka uzkāpusi uz palodzes un tad uz durvīm augšā tikusi pie kombinezona.

Mamma saka: „Nu jau, nu jau! Tu zini, ka nedrīkst kāpt tik augstu.”

Melisa atbild: „Protams, drīkst! Es taču esmu cilvēks!”

Dzīves lapa aicina vecākus, vecvecākus un bērnudārza audzinātājus mazuļu valodas pārles iesūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Reizi mēnesī balviņu saņems tas izteiciens, par ko *Kurzemnieka* feisbuka lapā būs nobalsots visvairāk.

NOVADI ZAĻO

Šogad vides aktivisti "uzbrukuši" vairākiem pasauleslaveniem mākslas darbiem – ar zupu vai putru apšļāktas Vinsenta van Goga, Kloda Monē gleznas Londonā, Vācijā, Romā u.c., aktivistiem pēc tam pielīmējoties pie sienas vai, par laimi, iestīkloti mākslas darbu rāmja ietvariem. Šāda rīcība ir kā skaļš kliedziens – planēta ir jāglābj tagad vai nekad! Tomēr radikāls protesta formāts var atgrūst daļu sabiedrības – pat to daļu, kas vides aktivistu paustajai domai kopumā piekrīt. Iespējams, tādēļ Latvijas vides aktivisti iedzīvotāju un lēmēju informēšanā par klimata krīzes problēmām pagaidām vēl izvēlas lēnprātīgākas metodes.

Nepieciešama izpratne par cēloņiem

"Situācija globālā mērogā ir ļoti kritiska klimata pārmaiņu un dzīvās dabas izzušanas kontekstā, uz ko norāda arī zinātniskie monitoringi, pētījumi un publikācijas. Tāpat iepriecinošu ainu neuzrāda arī Eiropas un Latvijas dati. Atsevišķas sabiedrības grupas vēlas pievērst lielāku uzmanību un ātrākus risinājumus. Var atzīt, ka starptautiskie procesi un nacionālie lēmumi joprojām tālu atpaliek no nepieciešamās rīcības gan laikā, gan telpā. Mēs strādājam, lai vairotu sabiedrības izpratni par cilvēku radīto ietekmi uz vidi un iespējamiem risinājumiem, kā ikviens no mums var kaut ko mainīt un ietekmēt," uzsvēr Pasaules Dabas fonda komunikācijas vadītāja Daina Šteinberga.

Lai gan esot skaidrs, ka situācija pasaulē un Latvijā prasa arvien intensīvāk un skaļāk pievērst sabiedrības uzmanību vides problēmām, Pasaules Dabas fonds neatbalstot un neiesaistoties radikālās aktivisma formās. Ar cilvēku uzmanības pievēršanu vien nepietiekot, nepieciešama dziļāka izpratne par cēloņiem, kas līdz kritiskajai robežai noveduši, turklāt esot jāmeklē arī risinājumi, kā ikviens un visi kopā var iesaistīties situācijas uzlabošanā. Piemēram, pirkt mazāk, neizšķērdēt pārtiku, taupīt ūdeni, saudzēt dabu.

Ne vienmēr gan izdodoties tapt sadzirdētiem. Pasaules Dabas fonds piedalās darba grupās un sniedz savus ieteikumus dažādu valsts attīstības plānošanas dokumentu un likumprojektu izstrādes procesos, tomēr, piemēram, jautājumā par tievāku koku ciršanu

mežos dabas draugu viedoklis nav ņemts vērā. D. Šteinberga šādos un citos jautājumos aicina iesaistīties ikvienu nevienaldzīgo sabiedrības locekli, piemēram, parakstot petīcijas un atbalsta vēstules.

Pasaules Dabas fonda darbībā ir arī savi veiksmes stāsti, piemēram, pasaules vides akcija "Zemes stunda", kas pievērš uzmanību vides jautājumiem un katra cilvēka iespējai tos ietekmēt, arī kampaņa "Lai jūra čum un mudž" – par atbildīgu zivju patēriņu, saudzējot apdraudētās zivju sugas.

Vajadzīgi arī "trokšņa taisītāji"

Latvijas Dabas fonda komunikācijas vadītāja Liene Brizga-Kalniņa vērtē, ka vides organizācijas ir ļoti dažādas un ar dažādiem uzdevumiem – sākot no aktivisma organizācijām, kuras strādā ar kampaņām un konkrētiem jautājumiem, piemēram, kažokādu aizliegšana, dzīvnieku labturība, un beidzot ar ekspertu organizācijām, kurās strādā zinātnieki, pētnieki vai – kā Latvijas Dabas fondā – dabas aizsardzības profesionāļi.

"Sava vieta ir visām: sabiedrības uzmanības pievēršanai aktivisma organizācijas spēš izdarīt daudz vairāk nekā ekspertu un zinātnieku organizācijas, un šādi trauksmes cēlāji un "trokšņa taisītāji" ir nepieciešami. Šobrīd gan visur pasaulē protestos, piketos un ielu akcijās aktīvi piedalās arī zinātnieki un eksperti, jo zinātnes komunikācija ne vienmēr spēš sasniegt auditorijas. Nesenā filma "Don't look up" ("Neskaties augšup!") labi parāda to, ka zinātnieku balsis nesadzird, lai cik zinātnē balstītas un acīmredzamas pierādījumus liktu galdā. Tāpat arī šobrīd pasaulē apziņa par klimata krīzi līdz reālpolitikām un reālajiem biznesa lēmumiem un kustībām vēl nav nonākusi," uz nepieciešamību pēc dažādām vides aktivisma formām norāda L. Brizga-Kalniņa. Runājot par Vincenta van Goga gleznu "Saulespuķes" apliešanu ar ēdienu, viņa uzsvēr – tā esot tikai viena daļa no organizāciju koalīcijas "Just Stop Oil" aktivitātēm, kuru mērķis ir apturēt naftas biznesa licencēšanu un attīstību Apvienotajā Karalistē, kā arī pievērst uzmanību klimata krīzei visā pasaulē.

L. Brizga-Kalniņa vēsta: "Šo taktiku var dēvēt par jaunatnes izmisuma kliedzienu – zinātnieki pierādījuši, ka klimata krīze eksistē, politiķi pulcējas lielajās sanāksmēs un diskutē, bet tajā pašā laikā izmaiņas par labu klimatam tiek uzskatītas par ierobežojošām, traucējošām un reāli mēs neesam

Vai cīņā par dabu der visi līdzekļi?

"Tieši kas klimata aktivistiem būtu jādara, lai klimata krīze, kas ir eksistenciāla cilvēces nākotnei, atkal parādītos politiku dienaskārtībā?" jautā jaunatnes organizācijas "Protests" pārstāvji, kas paši aktīvi iesaistās dažādās akcijās, cenšoties pievērst uzmanību vides problēmām.

nospieduši uz globālās sasilšanas bremzēm. Šī akcija arī var likt uzdot jautājumu – ja mūs ļoti satrauc van Goga apdraudējums, kāpēc mūs tikpat ļoti nesatrauc sugu izmiršana vai tas, ka mēs zaudējam veselās ekosistēmas?

Tāču šai akcijai, kas guvusi lielisku publicitāti, esot arī izdevies mest ēnu uz vides aktivistiem kopumā, dodot iespēju tos norakstīt kā "nesaprātīgus radikāļus", un šo iespēju nekavēšoties izmantot tie, kuriem vides aktivisms traucē. Arī Latvijā vides organizācijas piedzīvo mēģinājumus tās diskreditēt un nomelnot, atzīst Latvijas Dabas fonda pārstāve, jo pretnostāties ir veselās nozares, kas pelna no dabas resursiem un to izmantošanas.

Sabiedrības informēšana ir viens no Latvijas Dabas fonda darbības virzieniem, lai izpildītu savu misiju – dabas daudzveidības saglabāšanu un atjaunošanu Latvijā. Taču ir milzīgs informatīvās pārsātinājums un dabas problēmātikas tēmām jākonkurē ar visām pārējām, sākot no ziņām par slaveņību gaitām un beidzot ar ziņām par karu Ukrainā. "Radikālākas taktikas neizvēlamies, taču esam pārliecinājušies, ka ļoti efektīvas

auditorijas sasniegšanā ir akcijas, kurās dodam cilvēkiem iespēju iesaistīties un pašiem savām rokām ko pateikt dabas labā." Tā īstenota iniciatīva "Iesēj savu kvadrātmetru" vai viena no veiksmīgākajām kampaņām – "Daba neko nav atcēlusī" 2020. gada vasarā, kad ļaudis tika aicināti doties dabā.

"Klimata krīze izraisa cilvēki"

Jaunatnes organizācija "Protests" dibināta 2018. gada beigās, un tajā iesaistījušies ap 100 jauniešu no visas Latvijas vecumā līdz 35 gadiem. Organizācija pārsvarā strādā ar sociāldemokrātiskām un zaļām tēmām, pievērsoties arī iekļaujošas sabiedrības un mentālās veselības jautājumiem. Pie veiksmīgākajām aktivitātēm tiek minēta klimata noņemšana jaunajiem 2021. gada vasarā, organizācijas rīkotie protesti pie Krievijas vēstniecības pēc šīs valsts asiņainā iebrukuma Ukrainā un pie "Gazprom" faktiski piederošās "Latvijas gāzes" biroja, stāsta organizācijas "Protests" aktivists Klāvs Veseļņus.

Tā kā "Protests" ir daļa no

Eiropas Jaunajiem zaļajiem, liela daļa no viņu vides un klimata prasībām esot cieši saistītas ar aktualitātēm Eiropas Savienības līmenī.

"Pieļauju, ka lielākā daļa no Latvijas iedzīvotājiem nebija dzirdējuši par Enerģētikas hartas nolīgumu (EHN), kaut arī tam ir milzīga ietekme uz klimatrīcību un iespējām atteikties no fosilajiem energoresursiem. Dažas no ES dalībvalstīm ir paziņojušas, ka grasās no šī nolīguma izstāties," svarīgu aktualitāti atzīmē aktivists.

Nupat noslēgusies COP27 (ANO Klimata pārmaiņu konference) Ēģiptē, kurā Klāvs pārstāvējis Eiropas Jauno zaļo delegāciju. Jaunatne paudusi skaidru viedokli – valstu valdībām jārikojas aktīvāk, lai ierobežotu klimata krīzi.

Vai tādēļ vides aktivisti uzskata, ka vairs nevar zaudēt laiku sarunās un jāķeras pie radikālākām aktivisma metodēm? "Nevaru noliegt, ka klimata kustības radikālākās akcijas, tai skaitā gleznu apmētāšana ar ēdienu, ir ļoti pretrunīgi vērtētas sabiedrībā, un es arī šādā protestā nepiedalītos. Vēlos uzsvērt, ka neviens mākslas darbs netika bojāts – tie atradās aiz stikla. Tomēr, kad redzu sašutumu par šo protesta formu, man rodas pretjautājums – tieši kas klimata aktivistiem būtu jādara, lai klimata krīze, kas ir eksistenciāla cilvēces nākotnei, atkal parādītos politiku dienaskārtībā? Zinātnieki ir skaidrojuši un ziņojuši par klimata krīzi kopš 1950. gada. Zinātnieki ir faktiski vienisprātis, ka klimata krīze izraisa cilvēki; pat naftas kompānijas, kas ir atbildīgas par klimata krīzi, to atzīst. Regulāri iznāk IPCC publikācijas gan politiķiem, gan zinātniekiem, kas ziņo par klimata krīzes potenciālajām sekām un nepieciešamajām rīcībām. Aktivisti un zinātnieki ir mēģinājuši gan tikties ar politiķiem, gan miermīlīgi protestēt. Tomēr nekas no šī nav panācis klimatrīcību, lai mūsu un nākotnes paaudžu vecumdienas nebūtu katastrofālas, tādēļ es saprotu, kādēļ daži aktivisti ir ķērušies pie šī paša paustā izmisuma soļa," vērtē "Protests" pārstāvis.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

NOVADI ZAĻO

DABAS BĒRNU ZAĻĀ VALODA

TICĒJUMI

- Ja Pelnu dienā vējains laiks, būs auksts pavasaris (Ērgļi).
- Matīss (24. februārī) lauž ledu pušu, bet, kad ledus neesot, viņš to radot, saldējot jaunu (Jaurnoze).
- Ja Kāpostu Māras naktī salst, tad vēl 40 naktis saļšot, pavasaris būs auksts un neauglīgs (Cesvaine).
- Ja Jurgā dienā (23. aprīlis) līst, būs slapja vasara (Ērgļi).
- Kāds laiks Septiņos gulētājos (27. jūnijs), tāds vēl septiņas dienas pēc tam.
- Silta un gaiša Jēkaba diena (25. jūlijs) paredz aukstus Ziemas svētkus ("Latvis", 1932., 3094).
- Ja Annas dienā (26. jūlijs) līst, lišot vēl divas nedēļas (Sigulda).
- Kāds Labrencis (10. augusts) un Bērtulis (24. augusts), tāds viss rudens (Ipiķi).
- Ja zosis Mārtiņos staigā pa dubļiem, tad Lieldienās – pa ledu (Aloja).
- Ja Katrīnā (25. novembris) līst lietus, tad pa Ziemassvētkiem silts un melns (Valmiera).

Gandrīz visiem patīk runāt par laikapstākļiem, gan komentējot meteorologa Toma Briča prognozes Latvijas Televīzijā, gan piesaucot kāda cita laika zīmju vērotāja paredzējumu. Tomēr klimata pārmaiņas nereti arī Latvijā liek saskarties ar parādībām, kas iepriekš maz piedzīvotas. Vai maz ir senču ticējumi, kas vēl šodien dabā piepildās? To centāties noskaidrot, uzrunājot vairākus dabas bērnus – cilvēkus, kas dzīvo laukos, ir darbīgi, vērīgi un dalās savos novērojumos par dabas norisēm.

Joprojām vērīga

Inta Lanka 64 gadus nodzīvoja Dzelzavas pagasta Liedeskrogā, kur, lauku mājās saimniekojot, vērojusi arī norises dabā un pierakstījusi interesantākās dabas zīmes, laika apstākļus, arī klimata anomālijas. Piezīmēs bija gads un datums, kad, piemēram, pirmais pērkonis nograndis janvārī, pavasara iestāšanās kavējies ieilgušu salnu dēļ, vienā dienā nolijusi mēneša nokrišņu norma, gaisa temperatūra uzlēkusi virs plus 35 grādiem, ielījis Septiņu brāļu gulētāju dienā un patiesi lietus nemitējies līt. Bijuši ieraksti arī par neparastu augu, kukaiņu un putnu, kā arī dzīvnieku uzvedību u.c. Viņa atceras, ka ziemā mērtījusi un pierakstījusi arī sniega segas biežumu. Pie mājas bijis arī barometrs – eglīte, kad pēc zariem (uz augšu vai uz leju) varējusi secināt, kad būs lietus.

Tagad Inta dzīvo Cēsīs un viņai joprojām patīk pētīt norises dabā, īpaši kokus. "Šogad rudenī kokiem nokrita lapas gan dabiski, sabirstot apakšā, apkārt stumbriem, kas rāda, ka būs auksta un dziļa ziema, vajadzēs siltuma. Taču daļu lapu nopūta vējš, izkaisot apkārtnē. Pirmais sniegš uzkrāta uz nesašalušas zemes, trešdienā. Kādreiz teica, ka tad pirms noturīgas ziemas varētu būt vismaz trīs atkušņi. Tas, ka koki ir pilni ar sniegu no pirmās dienas, arī kādreiz norādīja, ka sniegš nepaliks ilgi. Mans interesantākais vērojums šogad siltajā rudenī: staigājot pa trotuāru, vēroju sliekas, kas rāpoja pāri, izlīdušas no savām alām. Taču globālā sasilšana, klimata pārmaiņas ir jūtamas, viss dabā ir sajaucies, un vērojumus var pierakstīt, bet ne prognozēt laikapstākļus. Nevar pateikt, kad iestāsies bargā ziema, liels sals. Ir tāds laika pareģojums, kur Katrīnas dienu, 25. novembri, min saistībā ar Andreja dienu, 30.

novembri. Saka, ja Katrīnas dienā laiks kūst, tad ziema būs silta, ja salst, visa ziema būs auksta," piemērus min Inta Lanka. Viņa piebilst: "Viss dabā mainās. Šogad mežos auga tikai gailenes, pārsvārā citu sēņu tikpat kā nebija, jo vasarā bija šausmīgs karstums, bet vai kāds to gada sākumā paredzēja?"

Daba sniedz daudz – jānovērtē

Tā saka amatnieks un "Vilnu studijas" radītājs Ritvars Točs, kas Barkavas pagasta Stalīdzānos dzīvo visu savu mūžu un sevi uzskata par dabas bērnu. Atklājot senās baltu prasmes – izgatavot vilnu no apkārtnē esošajiem kokiem, krūmiem un augiem, notiek izejmateriālu vākšana, to tālākā apstrādē tiek izmantotas sentēvu metodes un roku darbs. Vilna tiek iegūta no nātrēm, dadžiem, ugunspuķēm, niedrēm, kārkliem, kļavas, ābeles, pīlādža, apses, ozola u.c. Ritvara Toča mājās ir iekārtota "Vilnu studija" – tur izvietota ekspozīcija tūristiem, kam saimnieks stāsta un rāda, kā iegūst koku vilnu, kā top dažādi izstrādājumi – nelieli audekli, cepures, roku locītavu un muguras ārstnieciskās saites, cimdi, kāju filči, zīļu vainagi u.c.

R. Točs uzskata, ka daba sniedz daudz informācijas, ja vien to prot iztulkot: "Piemēram, šogad bērzs labi parādīja, ka sākumā būs ziema, pēc tam paliks siltāks, būs atkušņi, tad sals. Lapu krāsa pa slāņiem liecināja, ka mainīsies silts-auksts, silts-auksts (skatās lapas, to krāsu un rakstu). Tas nozīmē, ka ziemas vidus varētu būt silts, bet lielākais sals – tikai uz martu.

Ko gan var paredzēt, ja viss dabā sajaucies? Piemēram, parasti melnalkšņa čiekurus ievācu martā, bet tagad skatos, ka visi jau nogatavojušies, no siltuma vairs nav tādi, kādiem jābūt, – palikuši sausi, kaut jābūt vēl zaļiem." Arī dzīvnieku uzvedība var ko pastāstīt: "Piemēram, mājās kautajām cūkām skatās vēdera mēles garumu, jo ir teiciens, ka vēdera mēles garums norāda uz garu ziemu. Šogad vēdera mēles tikpat kā neesot. Saka, ja rudenī kurmji strādā un parādās daudz rakumu, būs silts laiks. Šoruden kurmji savas rakšanas prasmes rādīja, bet rakumu nebija tik daudz, cik pagājušajā gadā. Kad kurmji paliek zemē, savās alās, tad saka, ka būs aukstāks, taču tas vēl nav noteicošais. Lielākā daļa kurmju nerok alas arī tāpēc, ka ir liels mitrums, slapjš. Viņi ir gudri, negrib slīkt, tāpat būs mitrs laiks, slīkšņa, slapjums. Pārsvārā jau skatās, kāds ir gaisa mitrums, tad var secināt par tālāko."

Arī Ritvara mājas tuvumā ir sausa eglīte, kas ļoti labi rāda prognozi – ja zari tiecas uz augšu, būs labs laiks, ja uz leju – slikts. Par kailsalu viņš saka tā, ka vislabāk ir nevis klausīties ziņas, bet nodrošināties. Mazdārziņu saimniekiem iesaka izmantot ozola lapas, jo augi, kas ar tām apsegti, pārzīmo vislabāk. Arī mājās vāzē ielikta roze kopā ar saplēstiem ozola zariņiem saglabās savu skaistumu ļoti ilgi. Labi laiku paredzot putni. Ja putni pulcējas baros, saglabāsies auksts laiks vismaz tuvākajā nedēļā. Viņa lielākais novērojums šogad – jaunie vanadzēni koku zarus spēlēja ar vārnām, draudzē-

jas. Neierasti. R. Točs piebilst, ka mums visiem vairāk būtu jāciena ozols: "Ozols dod cilvēkam zīles, mizu un lapas, un visā ir dabas veidota programma."

Toties tagad, ziemā, ir jāiet uz mežu, jāatrod lazda, kas ir vērtīgs koks visu gadu: "Tagad var paņemt lazdu zarus. Es tos izkaltēju, samaļu miltu dzirnavās, lazdu pulveri pielieku klāt cepumu mīklai. Mājās nātres savāktas tonnām, gaida, lai tās pārstrādātu. Nātru vilna ir ārstnieciska."

Laika prognozēšanā nelaužas

Dainis Markevics, saimniekojot piemājas saimniecībā "Ozolkalns" Cesvaines laukos, jau 45 gadus raksta piezīmes par to, ko iestādījis, ko potējies, no kuras kokaudzētavas ko iegādājies, kas ir izdevies, kas nav. "Tagad pensijā ir vairāk laika, tāpēc daudz ko pierakstu, arī to, kad uzkrīta pirmais sniegš, ko esmu paspējis, kādi darbi jāpaveic. Pēc dabas likumiem dzīvoju, dabā ieklausos un nesatraucos, ja kā pietrūkst, jo dabā viss ir. Laika prognozēšanā gan nelaužos, tas lai paliek Toma Briča lauciņš. Manās piezīmēs pirmie ieraksti ir no 1977. gada, bet ieraksti pārsvārā ir pa dārzkopības līniju. Katru gadu esmu izveidojis tabulu, kur ir piezīmes par gurķiem, tomātiem, gaisa temperatūru. Katru gadu laukos ir bijis interesanti vērot atkarību no laikapstākļiem, un ierakstos parādās piezīmes gan par lietavu periodiem, gan anomālu karstumu. Tikai – ko gan var paredzēt – vienā dienā var būt spēcīgs sals, pēc dienas vai divām – atkusnis. Pats pēc novērojumiem dabā neesmu mē-

Pārzinot katra koka un auga vilnas ārstnieciskās īpašības, Ritvars Točs ir gatavs izvērtēt, tāpēc nebūt nepārsteidz fakts, ka izstādēs, tirdziņos un uzņemot tūristus cilvēki burtiski "ielenc" Ritvaru, kad viņš stāsta par saviem koku vilnas produktiem.

ģinājis pareģot laiku, tikai sekoju līdzīgu prognozēm. Tagad, manuprāt, laikapstākļi ir tik neprognozējami, piemēram, neviens nezina, kāda būs ziema. Labi, ja var pateikt laiku nedēļu uz priekšu. Arī tad prognozes mainās.

No ticējumiem un pareģojumiem neietekmējos, kaut kas piepildās, kaut kas nepiepildās. Nekad nevadīšos pēc ticējumiem, piemēram, ja pavasari sola aukstu, bet sējas brīdī būs laba augsne, siltums un mitrums, negaidīšu, kad beigsies Kāpostu Māras prognozētais saldēšanas moratorijs. Pamatā vados pēc tā, kā ir dabā, augsnē. Tiesa, ir bijis, ka agros kartupeļus esmu iestādījis par agru, pēc tam vagas bija jāapsedz. Šogad arī pavasari kartupeļiem bija par vēsu, plus Kolorado uzbrukumš, lakstu puve... Nevados pēc Mēnesis fāzēm, bet ir viens pamatlikums, ko ievēroju, – augošā Mēnesī stādu visu, kas aug uz augšu, vecajā Mēnesī – visu, kam saknes un bumbuļi ienākas zemē. Kas attiecas uz dilemmu – kad ir labākais laiks auglūkoku stādīšanai, saku, ka pavasarī. Tāpēc, ka ziemā var būt visādi apstākļi – kailsals, stiprs sals. Varbūt vienīgi ābeles labāk stādīt rudenī, kamēr koks ir miera stadijā."

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

Inta Jansone, Edgara Peterlevica, Ilzes Stukules arhīva foto

PAUERLIFTINGS

Izcīna augstākā kaluma godalgas

GPC Latvijas čempionātā spēka trīscīņā Iecavā labus rezultātus parādījuši astoņi pauerliftinga kluba *Kuldīga* atlēti, labojot vairākus valsts rekordus.

Ance Pščenko junioru grupā kategorijā līdz 60 kg izcīnījis 1. vietu, labojot Latvijas rekordus pietupienos (92,5 kg) un spiešanā guļus (50 kg), bet vilkmē no zemes pacēlusi 97,5 kg. Šis rezultāts devis trešo vietu absolūtajā ieskaitē starp sievietēm. Viktorija Rathena 1. vietu junioru grupā ieguvusi kategorijā līdz 75 kg: pietupienos pievarējusi 95 kg stieni, spiešanā guļus pacēlusi 47,5 kg, bet vilkmē izdevies pacelt 105 kg. Gan Ancei, gan Viktorijai spēka trīscīņā šis bijušas pirmās sacensības.

Kristīne Rathena ar četriem labotiem Latvijas rekordiem izcīnījis 1. vietu grupā *Open* svara kategorijā līdz 67,5 kg. Viņa pietupusies ar 135 kg, spiešanā guļus pacēlusi 65 kg, bet vilkmē pievarējusi 140 kg. Visi šie rezultāti, kā arī paceltā svara summa ir labots Latvijas rekords. Absolūtajā ieskaitē Kristīne ieguvusi spēcīgākās dāmas titulu.

Juris Ullas ieguvusi 1. vietu 16–17 gadu grupā kategorijā līdz 90 kg. Arī Jurim izdevies labot Latvijas rekordu – pietupienos atlēts pacēlis 195 kg. Spiešanā guļus izdevies pievarēt 92,5 kg, vilkmē – 180 kg.

Gaidaram Smirnovam 1. vieta M2 vecuma grupā kategorijā līdz 100 kg. Savās pirmajās trīscīņas sacensībās viņš spējis pietupties

Pauerliftinga kluba *Kuldīga* sportisti pēc sacensībām Iecavā.

ar 180 kg, spiešanā guļus pacēlis 110 kg un vilkmē – 217,5 kg.

Tomam Tovstulakam 4. vieta kategorijā līdz 90 kg grupā *Open*, rezultāts pietupienos – 170 kg, spiešanā guļus – 102,5 kg, vilkmē – 192,5 kg. Arī Tomam sacensības spēka trīscīņā bijušas pirmās.

Edgars Peterlevics izcīnījis 1. vietu kategorijā līdz 90 kg grupā *Open*. Pietupienos sportists pacēlis 240 kg, spiešanā guļus – 186 kg (labojis sev piederušo Latvijas rekordu), vilkmē – 257,5 kg. Šis rezultāts grupā *Open* devis arī 2. vietu absolūtajā ieskaitē. Ričardam Sotakam grupā *Open* 1. vieta kategorijā līdz 125 kg. Padevušies visi deviņi piegājieni. Pietupienos sportists pacēlis 210 kg, spiešanā guļus – 160 kg, vilkmē – 260 kg.

Komandu ieskaitē pauerliftinga klubam *Kuldīga* – 3. vieta.

No *Kuldīgas* vēl piedalījušies trīs atlēti, pārstāvēt komandu *Rozental Team*. Kristiana Grosbarde pirmajās trīscīņas sacensībās grupā *Open* ieguvusi 1. vietu kategorijā līdz 60 kg. Viņa pietupusies ar 87,5 kg stieni, spiešanā guļus pievarējusi 47,5 kg un vilkmē pacēlusi 105 kg. Māris Grosbards 13–15 gadu veco sportistu grupā izcīnījis 1. vietu kategorijā līdz 67,5 kg. Savās pirmajās sacensībās pietupienos pacēlis 75 kg, spiešanā guļus – 60 kg, vilkmē – 105 kg. Valentīnam Klevinskim junioru grupā 1. vieta kategorijā virs 140 kg. Viņš pietupies ar 320 kg smagu stieni, spiešanā guļus pacēlis 190 kg un vilkmē – 290 kg. Arī visi šie viņam ir jauni Latvijas rekordi, un Valentīns kļuvis par otro spēcīgāko junioru absolūtā ieskaitē.

VIEGLATLĒTIKA

Medaļas Rīgas kausos

Sporta skolas *Arkādija* sacensībās telpās *Rīgas kausi* labi rezultāti arī *Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem*. U20 grupā 60 metru barjerskrējienā pirmais bijis Ralfs Zazerskis (8,01), viņam arī sestā vieta 60 metru skrējienā (7,09). Tāllēkšanā ceturtais – Aleksis Gailītis (6,92 m). Sievietēm sestā – Janita Antipina (5,49 m). U14 grupā 300 metros otrais bijis Niks Šēniņš (43,70). Šajā disciplīnā trešais – Justs Skuruls (44,58), bet sestais – Daniels Hildebrants (46,64).

Labo novada rekordu

Ziemassvētku kausā Valmierā mūsu sporta skolas audzēkne Beāte Buka U16 grupā sasniegusi jaunu *Kuldīgas novada* rekordu 60 metru skrējienā (7,86). Vēl jaunie sportisti bijuši sacensībās *Ventspilī*.

Valmierā Beāte savā grupā uzvarējusi arī 200 metru skrējienā (25,90). Lodes grūšanā pirmā – Alise Robežniece (10,41 m). *Ventspilī* startējuši U18 un U20 grupas vieglatlēti. U20 grupā 60 metros pirmā bijusi Kristīne Dubure (8,33), trešā – Matilde Spesoto (8,45), viņai arī trešais rezultāts tāllēkšanā (4,97 m). 60 metru barjerskrējienā otrā – Sanija Robežniece (9,64). U18 grupā 60 metru barjerskrējienā otrais – Aleksandrs Vaskops (9,34), 60 metros trešā – Nikola Bērziņa (8,41).

Valmieras *Ziemassvētku kausā* kuldīdzniece Beāte Buka U16 grupā sasniegta jaunu *Kuldīgas novada* rekordu 60 metros un uzvarēja arī 200 m skrējienā (rezultāts attēlā).

VOLEJBOLS

Mūsējie – ceturtie

Kuldīgas novada sporta skolas U15 grupas volejbolisti Rīgā starptautiskā turnīrā no astoņām Latvijas, Lietuvas un Igaunijas komandām ierindojušies ceturtajā vietā.

Uzvarējuši Narvas volejbolisti, otrajā vietā sportisti no Kauņas, trešajā – Rīgas volejbola skola. *Kuldīgas* komandā spēlējuši Toms Bakutis (komandas labākā spēlētāja balva), Toms Millers, Toms Umbraška, Renārs Jansons, Kristis Zaharovs, Valts Feņins, Aleksandrs Leitāns, Danils Graudelis (treneris Zigmunds Milzarājs).

Bronza Latvijas kausa izcīņā

Latvijas jaunatnes kausa izcīņā volejbolā Rīgā U16 grupā trešo vietu ieguvušas *Kuldīgas jaunās sportistes*.

Bronzas godalgu kaldinājušas Kristiāna Muižarāja (labākās spēlētājas balva), Nikola Marija Meikšāne, Alise Vaskopa, Elīza Alise Kārklīņa, Marta Pavlovska, Alise Kazakova, Anete Rūtenberga, Dina Gūtmane, Patrīcija Tilgale, Nikola Krīgere un Daniela Korberga (trenere Ieva Nečiporuka).

Spēlē ģimenes

Kuldīgas novada sporta skolas tradicionālajā ģimeņu turnīrā volejbolā četras grupās spēlēja 40 komandas.

Pirmajā grupā uzvarēja Baiba Zaļevska un Dāvis Andersons, otrajā vietā Kristiāna un Jānis Muižarāji, trešajā – Daniela un Deivids Agriņi, ceturtajā – Ingrīda Šveigere un Andris Eikens. **Otrajā grupā** līderi bija Klāvs un Emīls Stebulji, otrie – Miks un Edgars Tīļas, trešie – Marks Fokerots-Šīmanis, Kristians un Modris Fokeroti, ceturtie – Matīss un Aldis Andersoni. **Trešajā grupā** pirmie bija Līva un Ralfs Kudrovski, otrie – Marika Grīniņa, Emīls un Sentis Tuomasi, trešie – Marta un Ričards Berķi, ceturtajā vietā – Anete un Diāna Sedliņas. **Ceturtajā grupā** uzvarēja Madara un Valdis Kalni, otrajā vietā – Alise Skaržinska un Kevins Rožkalns, trešajā – Viktorija Keita Naumane un Nikola Marija Meikšāne, ceturtajā – Maija un Agris Rozenfeldi.

BASKETBOLS

Sacensības Talsos

Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņu labākais veikums 3x3 basketbola turnīrā Talsos ir pirmā un trešā vieta.

2009. un 2010. gadā dzimušie izcīnīja uzvaru, 2013. un 2014. gadā dzimušo komanda ieguva trešo vietu, bet 2011. un 2012. gadā dzimušie ierindojās ceturtajā pozīcijā.

ŠAHS

Cinās valsts čempionātā

Latvijas jauniešu čempionātā šaha ātrspēlē Olainē medaļu ieguvušas kuldīdznieces Ance Reiha un Nellija Jēkabsons. Vēl mūsējie sacentušies Tukumā.

Olainē U16 grupā A.Reiha izcīnījis otro vietu (pieci punkti), U14 grupā trešā bijusi N.Jēkabsons (4,5).

Tukumā meistarkandidātu Harija Skujas un Ojāra Veihmaņa piemiņas turnīrā ātrajā šahā jauniešiem uzvarējis Raivo Šteinbergs, bet kopvērtējumā viņam sestā vieta.

TELPU FUTBOLS

Novada mači iet vaļā

Pirms *Ziemassvētkiem* sācies *Kuldīgas novada sporta skolas atklātais čempionāts telpu futbolā*.

Spēļu rezultāti: *Kabile – Alsunga* 5:1; *Kuldīgas futbola skola – Ēdole* 2:2; *Kabile – Lielie gaiļi* 11:1; *Zvejnieks – Alsunga* 3:3; *Kuldīgas futbola skola – Lielie gaiļi* 9:0; *Zvejnieks – Ēdole* 7:5; *Kuldīgas futbola skola – Alsunga* 2:1.

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Var pieteikties atbalstam

Kuldīgas novada pašvaldība kā ik gadu izsludina konkursu sportistu, klubu un pasākumu atbalstam nākamgad.

Uz atbalstu var pretendēt te deklarētie sportisti, biedrības, nodibinājumi, *Kuldīgas novada sporta klubi*, komandas un tie, kuri plāno šeit rīkot pasākumus. Pieteikumi sporta un veselības veicināšanas komisijai līdz 13. janvāra 16.00 jāiesniedz domē, Baznīcas ielā 1, vai jāiesūta e-pastā: dome@kuldiga.lv. Veidlapas ir pašvaldības mājaslapā.

PĀRDOD

JAUNBŪVI Talsos (190 m²), zemi (1000 m²), telpas nav izbūvētas, cena: 50 000 EUR. Iespējama maiņa pret mežu vai zemi. Tālr. 26129919.

SIA **Vēvers** ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (375 EUR/paleta), **KLUCĪŠUS** (140 EUR/1,3 m³ maiss). Tālr. 26651831 vai www.vevers.lv.

SIA **Edelwood** pārdod priedes skaidu **BRIKETES** (320 EUR/paleta), **GRANULAS** (360 EUR/paleta). Tālr. 20356699 vai www.edelwood.lv.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 336 EUR par paleti. Tālr. 20331463.

SIA **AJG plus** pārdod sazāgētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU**. Tālr. 25971768.

Sertificēta kautuve pārdod svaigu, Latvijā audzētu **CŪKGAĻU**. Bez maksas piegāde. Tālr. 29406978.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE un 95. K kursus. Pieteikties pa tālr. 29182826, 29491388.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tālr. 25731315.

SIA **BioVide** piedāvā visu veidu **KANALIZĀCIJAS** un **ŪDENS** apgādes izbūvi visā Latvijā. Tālr. 26961957.

SILTINĀM MĀJAS ar ekovati, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

PĒRK

GARĀŽU. Tālr. 20589414.

Vietējais uzņēmums pērk **LIELAS MEŽA PLATĪBAS**: izcirtumus, jaunaudzes un briestaudzes. Augstākās cenas! Tālr. 25731315.

Pērk vai nomā **ZEMI** (arī aizaugušu, viensētas u.c.). Tālr. 28963556.

ZEMI, MEŽU. Tālr. 28963556.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsmas, lauksaimniecības zemi Tālr. 28282021.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Autokapsēta pērk un noraksta **NOLIE-TOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 27347347.

Veco **PAPĪRNAUDU**, fotogrāfijas, figūriņas, nozīmītes. Tālr. 26499892.

Rīgas porcelāna fabrikas **SERVĪZES**. Tālr. 29954171.

Padomju laiku rotallietas – **AUTOMO-DELIŠUS**. Tālr. 27166669.

Apļa un ovālas dzintara **KRELLES**. Tālr. 20323336.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis 63324881.

PIEMINOT

*Es apstājos.
Ir balta diena.
Man vairāk nav.
Tas man ir viss.*
/M.Melgalvs./

Caur baltiem sniega vāliem, puteņiem, domīgi klusējošām, piesnigušām eglēm, sarmotiem bērziem esam sagaidījuši Ziemassvētkus. Taču šajā svētku noskaņā saņemām skumju ziņu – pa mūžības vārtiem Otrajos Ziemassvētkos aizgājusi mūsu ilggadējā skolotāja **DZIDRA DAMBĪTE-DAMBERGA**.

Dzirņa, kā mēs visi viņu saucām, piedzima 1937. gada 7. novembrī Liepājā. Tur sāka skolas gaitas, iestājās E.Melngaila mūzikas skolā, kur sešus gadus apguva klavierspēli pie skolotājas M.Reiznieces. Mūzikas vidusskolā viņa mācījās kordirigēšanu pie skolotājas T.Ornas un kā obligāto instrumentu apguva akordeona spēli.

Pēc mūzikas vidusskolas absolvēšanas Dzirņa darba gaitas sāka Valdemārpilī kā mūzikas skolotāja, aktīvi iesaistījās pašdarbībā. Šajā pilsētīnā viņa sastapa topošo vīru Gunāru un pēc ģimenes nodibināšanas pārcēlās uz dzīvi Kuldīgā. Ģimenē ienāca meita Baiba un dēls Uldis. 1962. gadā Dzirņa sāka darbu Kuldīgas mūzikas skolā kā klavierspēles un akordeona spēles skolotāja. Pedagoģiskā pieredze gūta arī Kandavas un Saldus mūzikas skolā. 1981. gadā sekoja atgriešanās Kuldīgā un šoreiz uz palikšanu. Tad viņa E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolā bija klavieru skolotāja. Pedagoģijai atdoti 53 gadi. Dzirņu iepazīnām kā sirsnīgu, labestīgu un saprotošu kolēģi. Viņa mūsu pulciņā bija vienmēr – koncertos, citos kultūras pasākumos un ekskursijās. Būdamā pensijā, ik pa laikam mūs apciemoja, interesējās par skolas dzīvi un priecājās par jauno ēku. Dzirņas devums turpinās dzīvot audzēkņos, kuros ieguldīts daudz nerimstoša, pacietīga un rūpīga darba, ievēdot viņus skaņu pasaulē.

Lai gaišs ceļš mūžībā, kur viņu sagaida vīrs Gunārs!

E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolas kolektīvs

LĪDZJŪTĪBAS

*Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vijies.*

/V.Kokle-Līviņa./

Mūsu līdzjūtība tuviniekiem, no bijušās kolēģes **DZIDRIŅAS** atvadoties.

E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolas kolektīvs

*Labo cīņu es izcīnīju,
Savas gaitas pabeidzu,
Ticību uzglabāju.
Pāri paliek man paredzētais
taisnības kronis,
Ko Kungs, taisnīgais Tiesnesis,
Dos man tanī dienā.*

/2. Tim 4:7/

Izsakām dziļu līdzjūtību **MARIJAS OŠKALNAS** tuviniekiem un mīļajiem, viņu mūžības ceļā aizvadot. Paliecot lūgšanā par viņas dvēseli, Kuldīgas katoļu draudze

*Nem mūsu mīlestību, lai Tev
nesalst,
Nem siltus vārdus aukstā ceļā līdz.*

/O.Vācietis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, no **MARIJAS OŠKALNAS** atvadoties.

DzīKS *Lapegle 4*

*Skaistākos ziedus tev noplūktu dārzā,
Mīļākos vārdus tev sacītu vēl,
Ja tu šai vakarā, klusā un vēlā,
Atnāktu vēl ar mums parunāt.*

/Ā.Elksne./

Klusus mierinājuma vārdus izsakām Aldim Šternbergam, tēti aizsaulē aizvadot.

Tavi kolēģi Kuldīgas Centra vidusskolā

*Klusa paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa:
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.*

/T. dz./

Skumju brīdī esam kopā ar Aldi, no tēva atvadoties.

KCV virtuves meitenes

*Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji,
Lai nu viegli Zemes māte
Pārklāj tavu augumiņu.*

/T. dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Aldim Šternbergam, tēvu zemes klēpī guldot.

KCV tehniskie darbinieki

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai palīdzētu.*

/R.Skuiņa./

Skumju brīdī esam kopā ar Viju Bukāti, brāli aizsaulē aizvadot.

Tavi kolēģi Kuldīgas Centra vidusskolā

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.*

/J.Silazars./

Skumju brīdī esam kopā ar Viju, no brāļa atvadoties.

Kuldīgas Centra vidusskolas sākumskolas skolotājas

*Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.*

/Ā.Elksne./

Vissirsnīgākā līdzjūtība Ainaī Siatkovskai, vīru JĀNI zaudējot.

Kaimiņi no *Smitlniekiem*

*Mūža vakars krēslas spārniem
Tumsu aiz zvaigznes dedz.
Un pār gadiem aizgājušiem
Lielais miers nu sagšu sedz.*

/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību Ainaī, Mārītei, Kārlim un pārējiem piederīgajiem, JĀNI SIATKOVSKI mūžības ceļā pavadot.

TLMS *Vēveri*

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa, kā saules zieds.*

/J.Silazars./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Rutai, VIKTORU mūžībā pavadot.

Planīcas ielas 12. mājas kaimiņi

*Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis pretī mirdz.*

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Signei Bartuševičai, mīļoto dzīvesbiedru mūžībā pavadot.

Maija aptiekas kolektīvs

*Lēks saulīte citu rīt
Laukus, silus apraudzīt;
Tu gulēsi mūža miegu
Baltos smilšu palagos.*

/T. dz. /

Izsakām līdzjūtību Litai, no mammas atvadoties.

Audējas

Izsakām līdzjūtību Ausmai Dravniecei ar ģimeni, no māsas atvadoties.

Vizma, Lidija, Silvija, Velta, Zenta

Kurzemnieka kalendāru 2023. gadam ar skaistiem mūspuses skatiem varat iegādāties Kuldīgā:

- laikraksta redakcijā, 1905. gada ielā 19,
- **Zvaigznes grāmatnīcā**, Mucenieku ielā 33,
- **Jāņa Rozes grāmatnīcā**, Sūru ielā 2,
- **veikalā Cikāde**, Liepājas ielā 5,
- **veikalā Dārziņš**, Baznīcas ielā 15,
- **veikalā Pindzele**, Raiņa ielā 2.

+

Otrajos Ziemassvētkos mūžībā devās mūsu mammiņa, omīte, klaviermūzikas skolotāja **DZIDRA DAMBĪTE-DAMBERGA** (1937–2022).

Atvadīšanās piektdien, 30. decembrī, 12.00 Meža kapu kapličā.

Piederīgjie

VĀRDADIENAS

No 31. decembra līdz 7. janvārim

31. Silvestrs (256), Silvis (21), Kalvis (680)
 1. Laimnesis (25), Solvija (8), Solvita (2406)
 2. Indulis (731), Iva (32), Ivo (2351), Ivis (31)
 3. Miervalda (1), Miervaldis (359), Ringolds (149)
 4. Ilva (957), Ilvita (42), Spodra (189)
 5. Šimanis (17), Zintis (488)
 6. Arnita (408), Spulga (34)
 7. Zigmārs (694), Digmārs (6), Juliāns (97), Rota (193)
 Populārākie: **Solvita un Ivo.**

Īss un skanīgs

Ivo Strēlnieks, kuldīdznieks, bokseris:
 – Vārdu izvēlējās mamma. Viņa gribēja īsu un skanīgu, kas piestāvētu uzvārdam. Pašam arī patīk, un esmu ar to ļoti labi sadzīvojis. Tā kā vārds ir īss, iesaukas īsti nav bijušas. Kāds interesants gadījums ar vārdu bija nesen boksa treniņā. Tam beidzoties, jātaisa vēdera preses vingrinājumi, un pēdējais ir ar vēdera preses muskuļiem turēt kājas augšā tik ilgi, kamēr gaisā uzrakstīts savs vārds. Par to visi iesmēja un teica, ka rakstīs manu vārdu.

Amanda Gustovska
 Ivo Strēlnieka arhīva foto

PĒRKAM

Augošu koku ciršanas un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
 www.metsaforest.com/lv

JAUNĀ GADA SAGAIĀŠANA

KULDĪGĀ

Pilsētas dārzā

31.XII 22.00 saksofonista Edgara Jāņa Kārklīņa un dīdžeja Mārtiņa Sprūda projekts *Saxo White*, 23.00 Ivo Fomins ar grupu, 23.50 novada domes priekšsēdes Ineses Astaševskas apsveikums, pusnaktī Jaungada sagaidīšana, pārsteigumi, 0.10–1.00 muzicēs *Saxo White*.

Kultūras centrā (Piltenes ielā 32) 31.XII 22.00 gadumijas balle. Muzicēs Vilnis Dumpis un deju orķestris, pasākumu vadīs kuldīdznieks Jurģis Spulenieks.

ALSUNGĀ

Kultūras namā 31.XII 22.30 Jaungada ballē spēlēs grupa *Pipari*.

ĒDOLE

Pilī 31.XII 21.00 Vecgada balle. Pieteikties pa tālr. 63321251.

Kultūras namā 31.XII 22.00 Vecgada balle.

ĪVANDĒ

Muižā 30.XII 22.00 Vecgada balle ar muzikantu Arti Šimpermani.

Kultūras namā 31.XII 22.00 Vecgada balle.

KABILĒ

Saieta namā Sencis 31.XII 23.00 Vecgada balle ar grupas *Jūrkant* solistu Māri Blāzi.

KURMĀLĒ

Pasākumu zālē 31.XII 21.00 Vecgada balle ar grupu *Nakts ziņas*.

LAIDOS

Muižā 30.XII 19.00 karnevāls Holivudas šika noskaņās. Spēlēs grupa *4KW*.

ŅĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 31.XII 22.00 Jaungada balle, spēlēs grupa *Brekšu Pekši*.

PELČOS

Tautas namā 31.XII 22.00 karnevāls, spēlēs *Juris un Ervīns*.

RENDĀ

Kultūras namā 31.XII 23.00 Jaungada balle ar grupu *Simply Charm*.

RUDBĀRŽOS

Kultūras namā 1.I 1.00 Jaungada balle ar DJ Kasparu un Dzintaru.

SKRUNDĀ

Kultūras namā 31.XII 22.00 Jaungada balle ar grupu *4KW*.

VĀRMĒ

Sporta hallē 30.XII 22.00 Vecgada balle ar grupas *Hameleoni* solistu Ēriku Budēvicu un Indru Railu.

GADUMIJAS DIEVKALPOJUMI

Kuldīgas katoļu baznīcā 30.XII 9.00, 31.XII 18.00, 1.I 10.00.

Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā 31.XII 23.00, 1.I 13.00.

Kuldīgas Sv. Annas baznīcā 1.I 11.00.

Alsungas Sv. Miķeļa baznīcā 30.XII 18.00, 31.XII 9.00, 1.I 12.00.

LAIKAZIŅAS

Sāksies atkal ar rekordu

Šonedēļ Latviju no rietumiem šķērso vairākas nokrišņu zonas, sākumā nesot pārsvarā slapju sniegu, vietām būs atkala, bet kopš vakardienas arī list. Kļūst arvien siltāk – Jaungada naktī termometra stabiņš visur valstī būs virs +2 grādiem.

Atskatoties uz aizejošo gadu, laikapstākļu ziņā tas bijis rekordiem bagāts. Par laimi, nav bijis orkānam līdzīgu vētru, spēcīga pērkonā, krusas, ilgstoša sausuma vai lietavu ar pārmērīgiem nokrišņiem, kas tautsaimniecībai nestu lielu postu, taču meteoroloģisko novērojumu vēsturē pārspēti daudzi rekordi. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) brīdinājumu karte ļoti bieži bija iekrāsota dzeltena vai oranža, dažkārt pat sarkana.

Vēl jau nav aizmirsies ekstremālais karstums augustā, kad vienā dienā krita 30 vietējo rekordu un pārspēts arī

nacionālais. Savukārt septembris bija aukstākais, bet novembris – siltākais šajā gadsimtā. Starp decembra nepārstākajām dabas parādībām LVĢMC enciklopēdijā pagaidām ierakstīts intensīvais putenis 2009. gadā, kad Kurzemes ziemeļaustrumos sasnīga līdz metram, un gadu vēlāk stiprs sniegs un atkala Ziemassvētkos. Arī šīgada decembris iekļūs vēsturē, jo Kuldīgā 55 cm bieža sniega sega agrāk nav fiksēta.

Tuvākajās dienās prognozēti jauni neierasti laikapstākļi. Jaungada naktī un 1. janvāra rītā temperatūra Latvijā pakāpsies līdz +8, iespējams, pat līdz +11. Tik augsta gadumijā mūsu valstī nav reģistrēta – līdzšinējais rekords ir +9,5 grādi 1984. gadā Jelgavā.

Ja piepildīsies prognoze, ko devis *Global Forecast System* (ASV Nacionālās okeānu un atmosfēras pārvaldes

datormodelis, kas laiku visā pasaulē prognozē ik pēc sešām stundām), vietām tiks pārspēts ne tikai 1. janvāra, bet arī visa mēneša siltuma rekords. Gadumijā Eiropas lielākajā daļā tiešām būs nepārstā silts laiks, taču Latvijas sinoptiķi nav droši, ka rekordaugstā temperatūra sasniegs mūs. Turklāt ap +10 būs tikai dažas stundas, un jau 1. janvāra pēcpusdienā gaisa kļūs vēsāks, vakarā līdz nullei. Līdz ar siltumu gaidāms stiprs DR vējš un lietusgāzes.

Viduskurzemē siltākais brīdis gaidāms sestdienas pievakarē (līdz +8), un tik silta būs visa gadumijas nakts, bet Jaungada dienā temperatūra pazemināsies (līdz +2 naktī). Darba nedēļas sākumā būs vēl pa grādam vēsāk, naktī uz trešdienu piesals. Brīvdienās D/DR vējš, brāzmas līdz 15 m/sek., laiks mākoņains un lietains.

Daina Tafelberga

Atpakaļ pie filmiņām un tumšās telpas

EDGARA LĀČA FOTO

Talsu tautas nama Radošajā sētā, kur pirms gada atradās cianotipijas darbnīca, šobrīd iespējams ielūkoties fotogrammas tapšanas procesā un izgatavot savu unikālo mākslas darbu uz sudraba želatīna fotopapīra. Kā pievienoto vērtību fotokluba biedri ar savām analogajām fotokamerām plāno radīt pagājušā gadsimta stilā veidotos, unikālus foto pastkaršu komplektus, atainojot zināmākās Talsu vietas.

✍ Agrita Blumberga, "Talsu Vēstis"

Analogā jeb filmiņu fotogrāfija mūsdienās iegūst aizvien lielāku nozīmi un atgūst savu popularitāti gan pieredzējušu fotogrāfu, gan jauniešu vidū. Talsu fotoklubā joprojām ir meistari, kuri pārzina šos procesus un labprāt tos demonstrē, palīdzot izprast fotogrāfijas rašanās pamatus. Turklāt Talsos ir iespējams darboties analogās, melnbaltās fotogrāfijas darbnīcā – laboratorijā, kas diennakts tumšajā laikā ikvienam interesentam ļauj iepazīt fotogrāfiju radīšanas procesu sarkanajā gaismā.

NOLASĪŠANAS IESPĒJAS MAINĀS

Talsu fotokluba vadītājs un fotogrāfs Uldis Balga atklāj, ka darbnīca radās no impulsa. Tuvojoties Talsu tautas nama 110 gadu jubilejai, radusies vēlme izveidot retrospekciju un atskatīties uz to, kā nams izskatījies sākumposmā. "Mēs visi fotografējam daudz un dikti, bet, ja pēc 100 gadiem kādam vajadzēs reālu bildi, kur to dabūt? Bilde ir visur un nav nekur. Dators var nokrist zemē, ārējais cietais disks var aiziet bojā... Reti kurš bildes tur divos ārējos cietos diskos un pārraksta. Mainās nolasišanas iespējas – disketi vairs nevar nolasīt, kompaktdisku daudzos datoros nevar nolasīt, bet kartiņa var stāvēt, jo materiāls, uz kā izgatavoja vecās kartiņas, ir

ilgmūžīgs. Attēls tiek veidots no sudraba sāļiem un nav pakļauts skābeklim – tik ilgi, cik papīra pamatne nes attēlu, tik ilgi tas arī saglabājas." Pagājušā gadsimta stilā veidotos fotopastkaršu komplektus plānots dāvināt Talsu novada muzejam, kā arī radīt fotogrāfiju izstādi, kas Talsu tautas namā būs aplūkojama decembrī.

STABILS NIŠAS PRODUKTS

Ar interesantu izstādi noslēgusies arī cianotipijas darbnīca, kur pirms gada tumšajos un garajos ziemas vakaros fotokluba vadītājs cianotipijās iemūžināja grāmatu "Kalendārs mani sauc". Cianotipijas ir alternatīvās fotogrāfijas veids, kas balstās uz dzelzs sāļu jutīgumu pret ultravioleto starojumu. Pateicoties tam, iespējams iegūt fotoattēlu ar spilgti izteiktu zilu toni pat uz parasta akvarelpapīra. Vēlāk fotogrāfijas gleznotāja Andra Biezbārža izpildījumā pārtapa gleznās. Iespēju turpināt darbu Talsu tautas nama Radošajā sētā un iepazīstināt ar sevi plašāku sabiedrības daļu fotoklubs izmantoja arī šogad. "Pasludinājām telpu par atvērto darbnīcu – visi, kam šis process interesē, var droši ienākt. Atsaucība nav liela, bet ir pietiekama – pārsvarā darbnīcu apmeklēja ģimenes ar bērniem," atklāj U.Balga.

"Fotopapīrs no vienas puses ir pārklāts ar želatīnu, kurā ir izšķīdināti sudraba sāļi jeb sudraba graudiņi, kas gaismā paliek melni. Lai melno krāsu pa-

• **FOTOGRAMMA** – pozitīvs vai negatīvs priekšmetu siluetu attēls, ko iegūst tieši uz fotopapīra, nelietojot fotoaparātu; iegūst ar kontaktmetodi, novietojot objektus tieši uz fotopapīra un eksponējot ar virzītas gaismas plūsmu vai ar projekcijas metodi; izmanto mākslas fotogrāfijā, lietišķajā grafikā, botānikā, kopiju iegūšanai no dažādām detaļām, arī no rasējumiem un grafiskiem attēliem.

stiprinātu, lieto šķīdumu, ko sauc par attīstītāju. Kad attēls ir iegūts un noskalots, to stabilizē," fotogrammas iegūšanas procesu raksturo U. Balga. "Šķīdumi nav indīgi, nav kodīgi, bet nav arī veselīgi, tāpēc darbs notiek ar pincetēm. Ļoti būtiska sastāvdaļa, ja domā par ilgmūžību, ir skalošana. Ja grib, lai bilde glabājas un nedzeltē, jāizskalo ķīmijā, ar ko tā sasūkusies.

Fotofilmas, attīstīšanas ķīmija un fotopapīri joprojām tiek ražoti – visu vajadzīgo ir iespējams iegādāties tepat Rīgā. Tas nozīmē, ka fotografēšana ar melnbaltu fotofilmu un sudraba želatīna fotogrāfiju iegūšana ir stabils nišas produkts. Tikko rūpnīcas kaut kādu iemeslu dēļ pārstās tās ražot, varētu teikt, ka niša būs izbeigusies, jo pašam ražot fotofilmas ir sarežģīti. Tad interesenti samazināsies vēl desmit reizi."

DOMĀŠANA FOTOGRAFĪJU KONTEKSTĀ ATŠKIRAS

Darbnīcā iespējams apskatīt arī fotoplates – ar fotoemulsiju pārklātas

stikla plates. "Gaismas jutīgais slānis tiek uzklāts uz stikla. Ir fotogrāfi, kas uz stikla platēm fotografē slavenības – attēls nav kā uz glancētā žurnāla vāka, bet ar saviem defektiem un piesitienu. Kamerām principi ir tādi paši kā mobilajam telefonam – ir objektīvs, obligāta sastāvdaļa ir tumša telpa un otrā galā gaismas uztvērējs – agrāk tas bija gaismas jutīgais materiāls, bet tagad – digitālais sensors. Šis trīs daļas – objektīvs, tumša telpa un gaismas uztvērējs – šobrīd ir mērāmi milimetros, bet fizikālie procesi un fizikas likumi ir nemainīgi.

Gribas, lai no zemes virsas nepazūd tas, ar ko es kā fotogrāfs esmu audzis. Ilgus gadus esmu apguvis dažādas tehnikas, niansas un paņēmienus. Man ir prieks, ka klubā ir jaunieši, kas par to interesējas. Viens ir šis process, bet otrs ir domāšana, kas fotogrāfiju kontekstā radikāli atšķiras. Fotografējot ar digitālo kameru, atlasē process norit pēc foto uzņemšanas, bet, dodoties dabā ar plato filmu, jādoma pirms foto uzņemšanas." ■

Bez aizspriedumiem neiztikt

✍ Līga Gabrāne, "Kurzemnieks"

Demokrātijas fonds, kas plašāk zināms kā organizācija, kas Kuldīgā attīstījusi ideju par Demokrātijas kvartālu, šoruden piedāvāja lekciju ciklu par aizspriedumiem. To vadīja filozofs ĢIRTS JANKOVSKIS, ar kuru runājāmes par to, ko šādās lekcijās iegūst sabiedrība un ko viņš pats.

– Kad un kā sāki lasīt filozofijas lekcijas ikvienam?

– Tas ir garāks stāsts. Pie aizspriedumu analīzes es nonācu, apmēram pirms desmit gadiem rakstot savu doktora disertāciju. Tajā laikā es strādāju par pasniedzēju Rīgas Stradiņa universitatē, kur mācīju topošos ārstus. Tur es pieteicu kursu par tēmu "Aizspriedumu analīze". Nolasīju šīs lekcijas topošajiem ārstiem un pēc tam arī, strādājot Mākslas akadēmijā, lasīju lekcijas par šo tēmu, tikai citā rakursā. Un tad secināju, ka aizspriedumu analīzes ir piemērotas jebkuram. Lasot šīs lekcijas, es vienlaikus trenējos tikt vaļā no filozofiskiem terminiem, lai mani saprastu arī tie, kuri nav studējuši filozofiju. Pirmo lekciju jebkuram interesentam lasīju pagājušajā gadā Demokrātijas kvartālā un saņēmu pozitīvas atsauksmes.

Lai spētu saprast sevi un saprast otru, ir nepieciešams apzināties savus aizspriedumus. Tas nenozīmē uzreiz tos atcelt, bet panākt, ka pašam top skaidrāks, kāpēc es uzskatu vienu lietu par pareizu, citu – par nepareizu, bet savukārt cits cilvēks domā citādāk. Latviešu valodā mums ir spilgts aizspriedums pret filozofiju. Proti, ar vārdu *filozofēt* mēdz apzīmēt to, ka kāds runā bezjēdzīgas lietas. Manā interpretācijā (ko vēsturiski, visticamāk, pārbaudīt nevar), iespējams, bijis tā, ka tad, kad latviešu zemnieks redz muižkungu piesaulītē runājam nesaprotamas lietas, kas būtu filozofija, zemnieks nodomājis, ka labāk tā vietā būtu gājis zemi art. Manu lekciju netiešais mērķis ir arī parādīt, ka filozofija nav nevēdzīga. Labāk saprast, kā tu rīkojies un kāpēc tu rīkojies vienā vai otrā veidā, ir būtiski, jo bieži vien mēs nodzīvojam dzīvi visādos nevēdzīgos pieņēmumos.

– Vai filozofija ir arī praktiska?

– Pastāv tāds priekšstats, ka izmērāmais un praktiski lietderīgais ir tas, kas rada jēgu dzīvē. Taču klasisks piemērs ir par to, ka cirvis pats par sevi nav ne praktisks, ne lietderīgs. Tikai cilvēks, kas paņem cirvi rokā, ieliek tajā jēgu. To var izmantot malkas skaldīšanai, tā var būt vēsturiska piemiņa no vecvectēva, un tas var būt arī slepkavības ierocis. Tajā, kā mēs pasauli liekam lietā vai kā tajā orientējamies, kā izvēlamies strādāt, bez filozofijas nevar.

– Vai vari pateikt, kādi ir mūsu biežākie aizspriedumi sabiedrībā?

– Pēc būtības aizspriedums pasaka, ka aiz katra sprieduma ir spriedums. Publiskajām lekcijām mēģināju izvēlēties tēmas, kas ir acīmredzamas, bet neienāk prātā, ka tās piedalās aizspriedumu veidošanā. Piemēram, pirmā tēma bija par garšas aizspriedumiem. Kopā analizējām, kas nosaka garšu. Mums šķiet, ka mums kaut kas garšo, bet īstenībā pati mēle jau ir aizspriedumaina. Piemēram, atceros, ka tad, kad deviņdesmitajos gados Latvijā ienāca ārzemju košļenes, bija uzskats, ka Baltijas valstīs mēle ir aizspriedumaina pret anīsu vai lakricu (tagad precīzi neatceros, kuru no tiem).

LAURAS VILERTES FOTO

"Es varu teikt: ārā skaisti snieg, un man gribas ticēt, ka sniegs ir skaists. No otras puses, es jau apzinos, ka pats piešķiru tam šo skaistumu," skaidro filozofs Ģirts Jankovskis.

...cirvis pats par sevi nav ne praktisks, ne lietderīgs. Tikai cilvēks, kas paņem cirvi rokā, ieliek tajā jēgu.

Citurot anīsu ir patīkama garša, bet Baltijas valstīs – ne. Līdz ar to "Orbit" mums tika piedāvāts bez šīs garšas. Mums šķiet, ka mums dabīgi kaut kas negaršo, bet īstenībā tā ir mēle, kas kaut kādā veidā trenējas. Piemēram, ar vīniem vai olīvām mēdz būt tā, ka sākumā daudzām negaršo, bet tad mēli sāk mācīt un rodas cits aizspriedums, ka šī garša, kas sākumā nepatika, ir garšīga.

– Vai šie aizspriedumi mums ir visiem kopīgi, vai katram ir arī savi?

– Jautājums ir par to, kā šos aizspriedumus varētu nošķirt. Ir kādi aizspriedumi, kas veidojas no tavas dzīves pieredzes, un tie var būt individuāli. Taču tas, kas mani interesē un par ko runāju lekcijās, ir aizspriedumi, kas raksturīgi kultūrtelpai, sabiedrībai. Pēc garšas sekoja tādas tēmas kā aca aizspriedu-

mi, ķermenis, valoda. Piemēram, mums var šķist, ka mums katram ir kādas individuālas nozīmes valodai, bet īstenībā valoda nevar būt privāta. Valoda vienmēr ir iesaistoša. Par aizspriedumiem mēs katrs individuāli domājam, ka tie ir vispārīgi un dabiski doti, piemēram, kā mēle, aca, ķermenis. Taču īstenībā, ja uz to skatās kā uz orgānu, kas spriež, tad dabiskums paliek apšaubāms.

– Kurā brīdī tevi pašu ieinteresēja aizspriedumu tēma, kad sāki to pētīt?

– Hansa Georga Gadamera filozofija pievērsa manu uzmanību tam, ka pati valoda jau spriež, pirms mēs kaut ko sakām. Un es sapratu, ka tas ir būtisks aspekts, ko pārdomāt. Tas, kas mani interesē un ko es pētī, ir saprašana, kādā veidā mēs saprotam. Aizspriedumi ir viens no saprašanas noteikumiem. Ja nav neviena sprieduma, mēs neko nevaram saprast. Un pēc būtības aizspriedums pasaka, ka aiz katra sprieduma ir spriedums. Aizspriedums ne vienmēr ir kaut kas slikts, un iztikt bez tiem nemaz nav iespējams.

– Tu esi vadošais pētnieks Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūtā. Ko tu šobrīd pēti?

– Mans autors ir Hegelis, taču šobrīd es pētī sociālo mediju uztveri. Mēģinu modelēt iespējamus riskus un ieguvumus, konstatēt fenomenus, kas ietekmē uztveri, un tamlīdzīgi. Mēģinu interpretēt aktualās problēmas caur klasiskās filozofijas prizmu.

– Kā pats sāki nodarboties ar filozofiju?

– No sākuma pastudēju Rīgas Tehniskajā universitatē (RTU) būvniecību. Gribēju studēt arhitektūru, bet iestājesāmenos zīmēšanā man atzīme bija "8", kas izradījās nedaudz par maz. Taču matemātikā man bija viens no augstākajiem rezultātiem, un RTU man atļāva izvēlēties jebkuru citu studiju virzienu. Izvēlējos būvniecību ar domu, ka pēc tam pāriešu uz arhitektūru. Nostudēju vienu gadu, ar atzīmēm viss bija labi, bet es secināju, ka nevēlos būt būvnieks, un iestājos *filozofos*.

– Kas ir tas, kas pamudināja pievērsties filozofijai?

– Nezinu... Varbūt domāšanas brīvība. Vienmēr esmu bijis radošs, cik es sevi atceros, vienmēr esmu gleznojis. Un vienlaikus man padevās un patika matemātika. Šīs abas lietas var apvienot filozofijā – tā ir radoša no vienas puses un no otras – kaut kas matemātisks, tīrais prāts. Varbūt tas ir tas, kas man patika, ka nav pārāk eksakti un nav pārāk humanitāri. Kaut gan varbūt pastāv priekšstats, ka filozofija ir humanitāra disciplīna, tā pēc savas būtības ir ļoti matemātiska.

– Vai patlaban lasi lekcijas arī studentiem?

– Jā, Liepājas Universitatē.

– Vai lekcijas, kurās tu sastopies ar ļoti dažādiem cilvēkiem, kā, piemēram, nesen Kuldīgā nolasītajā ciklā, tev pašam arī ko dod? Kas ir tas, ko tu saņem pretī?

– Ar augstskolu studentiem ir tā, ka viņi uz tevi skatās kā uz pasniedzēju un mums veidojas vertikāls dialogs – viens ir zinošais, otrs – nezinošs, un to salauzt ir pagrūti. Kuldīgā notikušajā lekciju ciklā man patika uzstādījums, ka neviens šajā telpā nav tas gudrais. Principā jau es to daru, lai es iegūtu, jo katrs cilvēks atnes savu perspektīvu. Atceros, ka ļoti interesanta bija diskusija par ķermeņa aizspriedumiem, kad bija jautājums par mīlestību. Diskutējām arī par to, vai ķermenis ir skaists pēc būtības vai ne. Vai neglīts cilvēks var būt skaists. Vai viņš var būt ne tikai garīgi skaists, bet arī ķermeniski. Tas bija ļoti interesanti, un šīs sarunas mani mudināja vēlreiz pārlasīt Kantu.

– Ko tu gribēji Kanta filozofijā atrast?

– Gribēju pārbaudīt, vai Kanta dotā skaistā definīcija pieļauj vai nepieļauj, ka skaistais var būt neglīts.

Pēc Kanta filozofijas īsti nevarētu teikt, ka neglītāis ir arī estētiskais. Taču pēc būtības viņš runā par to, ka skaistā pieredze ir subjektīva, bet tajā pašā laikā tiecas būt objektīva. Proti, ja man kaut kas šķiet skaists, es domāju, ka pati lieta ir skaista. Es varu teikt: ārā skaisti snieg, un man gribas ticēt, ka sniegs ir skaists. No otras puses, es jau apzinos, ka pats piešķiru tam šo skaistumu. Subjektīvais un objektīvais skaistajā saplūst, jo mēs gribam ticēt tam, ka lietas ir skaistas, un nevis tam, ka tas ir tikai mūsu redzējums. Tāpēc mēs esam gatavi kauties ar citiem par skaisto, jo mums gribas arī viņiem pierādīt, ka tas tā ir.

– Vai redzi sabiedrības pieprasījumu pēc filozofijas lekcijām?

– Es gribētu turpināt vadīt lekcijas un noteikti to darišu. Pagaidām tikai precīzi nezinu, kad un kur. Šis gads ir bijis diezgan intensīvs, taču es noteikti turpināšu, jo šī forma – lasīt lekcijas ārpus universitātes – man ļoti patīk. Esmu pārliecināts, ka vasarā atkal kaut ko Kuldīgā lasīšu, iespējams, arī Liepājā, ja būs tāda iespēja. ■

Laikmeta domu un runu spogulis

✦ Ieva Vilmane, "Saldus Zeme"

“Ne līdz galam patiesība, bet ne kripatiņas melu – tā būtu jāraugās uz faktu, ka Saldus ir latviešu kalendāru šūpulis,” iesaka Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja pedagoģe Sandra Leitholde.

Speciāliste parakusies dziļāk vēsturnieku un literātu vidū cienīta saldenieka Valdemāra Anciša izcēltam faktam latviešu kalendāru vēsturē. Tēma piesaistīja viņas uzmanību, un nu muzeja stundu saraksts papildināts ar 12. nodarbību – “Kalendāru patiesības”.

Mani pieņēma pirmajā skolēnu grupā, un tā pirms dažām nedēļām uz nepilnu stundu kļuva par Saldus pamatskolas 7. klases skolnieci. Veikli tiku galā ar Saules un Mēness kalendāru, toties apmaldījos mūžīgā kalendāra stabiņos un rindās. Diemžēl neko nesapratu no pi kalendārās sistēmas, bet bez aizķeršanās izlasīju visus tekstus vecajā drukā. Skolēniem nodarbība atsauc atmiņā pērnā gada literatūras stundu un iezīmēja vairākas tēmas, kuras jāapgūst vēsturē.

Saldus muzeja krājumā ir diezgan daudz dažādu laiku un tēmu kalendāri, tādēļ nodarbības dalībnieki gūst vispusīgu ieskatu. “Muzejam paveicās, ka kādu dienu pie mūsu durvīm bija atstāta kaudze ar seniem kalendāriem. Daži no tiem interesanti tāpēc, ka ir ar īpašnieku piezīmēm par svarīgiem darbiem, laikapstākļiem,” stāsta Sandra Leitholde.

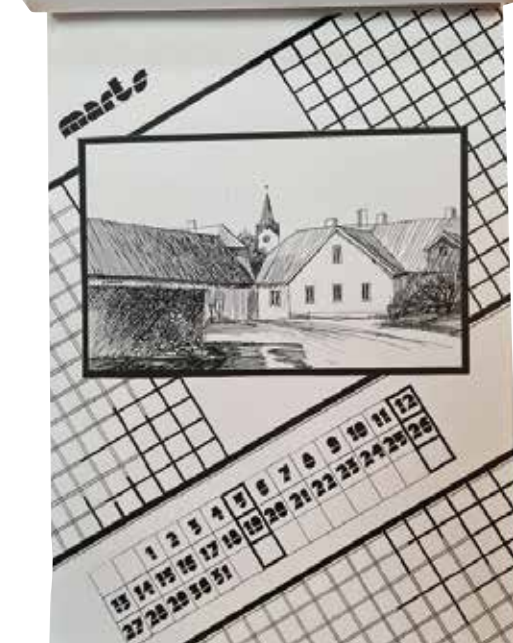
“Kalendāru patiesībām” sastādīta mācību burtņica no vairākiem Saldus muzejā glabātiem eksemplāriem. “Jocīgs,” tā par burtņīcai izvēlētu kalendārija paraugu sacīja skolēni. Viņi nesaprata, kādēļ 1929. gadā kādam savajadzējās dienu un mēnešu reģistrā normālus personvārdus aizstāt ar pārspīlēti tautiskiem. Novaidējos, 24. decembra lodziņā neizlasījusi ne “Ieva”, ne “Ādams”, bet gan “Milviesis”. “Lūcijas” vietā – “Glīta”, “Jukums” nomainīts pret “Varonu”, bet “Toms” – pret “Giedvili”!

Sašutumu drīz nomāc patriotisks lepnums – Sandra Leitholde atgriezās pie stundas iesākumā pieminēta fakta, ka pirmais latviešu kalendārs izdots 18. gadsimta vidū Saldus novada teritorijā, agrākajā Kursiņu un Zvārdes draudzē. Pedagoģe precizēja: “Toreiz tajā kalpoja astronomijā un astroloģijā ļoti ieinteresēts mācītājs Georgs Vilhelms Krīgers. Viņš izdeva vairākus kalendārus vācu valodā, bet 1758. gadā sastādīja “Jauno un Veco Latviešu Laiku–Grāmatu”. Tā ir pirmais zināmais kalendārs latviešu valodā, tāpēc jāpieļauj varbūtība, ka bija vēl kāds un latviešu kalendāra dzimtene tomēr ir citur.” Krīgers kabatas formāta izdevumam kalendāriju nokopēja no sava vācu kalendāra, bet pārējās lapās latviešu valodā izglītoja par Kosmosu un Zemes uzbūvi, skaidroja, kas ir debesu velve un kāpēc līdz tai jāiet 142 miljonus gadu.

S. Leitholde mūs rosināja ar kritisku aci pārskatīt izdevumus no muzeja krājuma un pašiem pārliecināties, cik precīzi tie atspoguļo sava laika domas un runas. Piemēram, “Laika zoba kalendārs

Pirmais saldenieku kalendārs. Friča Krūmiņa izdevums pielīdzināms vietējo veikalu skatlogiem un pakalpojumu katalogam, jo trešo daļu kalendāra aizņem reklāmas.

Saldus Mākslas skolas absolventa diplomdarbs ir 27 gadus vecs. Tas kalendāru vēsturē vēsta par laiku, kad šie izdevumi vairs nesaistās ar baznīcas monopolu vai dārgu izdevējdarbību, bet gan ar ikvienam realizējamu projektu.

1929. gadam” ir krāsains, tātad bija padārgs, bet satura ziņā mūsu dienu cilvēkam, iespējams, par smagu, jo apsaukā cilvēkus viņu tautības (vislielākā zalve tika ebrejiem), turības un politisku uzskatu dēļ. Toties nacistu okupācijas laika izdevumā ne miņas no ideoloģijas un visa uzmanība pievērsta cilvēku izdzīvošanai kara apstākļos. Kalendāra lasītāji uzzināja, ko taupīt, kā sasildīties, izmazgāt veļu bez ziepēm un daudz citu ikdienai noderīgu padomu. 20. gadsimta sākumā

IEVAS VILMANES FOTO

Mācību stunda muzejā Saldus pamatskolas 7. klases skolēniem.

INTERESANTI

Diena bez datuma

- 1958. gada februārī laikraksts “Rīgas Balss” ziņoja: “Kalendāra reformēšanas komiteja darbojas pie Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomiskās un sociālās padomes. Šī komiteja izskatījusi ap 200 dažādu projektu.
- Viens paredz gadu dalīt četros ceturkšņos, katrā pa 91 dienu. Katra ceturkšņa pirmajā mēnesī (janvārī, aprīlī, jūlijā, oktobrī) būtu 31 diena, pārējos – 30. Katrā ceturksnī 13 septiņdienu nedēļu. Pie tam katrs ceturksnis sākas svētdienā. Pēc šāda dalījuma gadā iznākt tikai 364 dienas, tādēļ pēc 30. decembra paredzēta diena bez datuma un nedēļas dienas nosaukuma. Šī diena būtu starptautiski svētki – miera, labas gribas un visu zemju tautu sadarbības diena. Garajos gados otra šāda diena būtu starp 30. jūniju un 1. jūliju.”

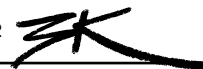
Kalendāra maiņa Latvijā

- Gregora kalendāru jeb jauno stilu Kurzemes hercogistē ieviesa 1700. gadā, bet 1795. gadā, kad Kurzemi un Latgali pievienoja pareizticīgajai Krievijas Impērijai, laiku sāka skaitīt pēc Jūlija kalendāra jeb vecā stila. Latviešu atgriešanos pie iepriekšējās laika skaitīšanas sistēmas iesāka Vācijas armija 1915. gada maijā, bet noslēdza Padomju Krievija 1918. gada maijā. Jau 1910. gadā Krievijas Valsts padome bija gatava pakāpeniski likvidēt 13 dienu starpību, taču zaudēja Krievijas pareizticīgo baznīcas sinodes argumentiem, un valsts palika pie Jūlija kalendāra.

kalendāru sastādītāji reaģēja uz preču viltojumiem, tāpēc pamācīja lasītājus, kā atšķirt īstu pienu, cukuru, kafiju, sviestu, šokolādi, etiķi, sinepes un citus produktus. “Kalendāri daudzās ģimenēs ilgi bija vienīgā laicīgā lasāmviela, tāpēc tie ietekmēja cilvēku uzskatus,” piebilda muzeja pedagoģe un atvēra 1942. gada izdevumu, kurš apgalvoja: sieviešu smadzenes nav noderīgas zinātniskam darbam.

Lektore daļu stundas veltīja saldeniekiem domātiem izdevumiem. Pats pirmais,

1894. gadam sastādītais, glabājas muzeja krātuvē. Tā simto jubileju Valdemārs Ancītis atzīmēja savā “Saldus kalendārā”. To uzskatīja par 40. saldeniekiem izdoto kalendāru. Pēcāk laika grāmatas sastādījuši Saldus novada uzņēmumi, organizācijas, kolektīvi, arī dzimtas un draugu kopas. Šķiet, ka mūžsena bijusi laikraksta “Saldus Zeme” tradīcija izdot savu kalendāru un to uzdāvināt abonentiem reizē ar gada pirmo avīzes numuru. Šajā ziņā 2023. gads mūsu lasītājiem būs citādāks.■

Teātris

- ◊ 10. janvārī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** Dailes teātra izrāde "Spēles ar Jūliju". Iestudējums veidots pēc dramaturga un rakstnieka Romāna Dolžanska versijas par Augusta Strindberga lugu. Režisors – Viesturs Meikšāns, lomās – Ieva Segliņa, Lauris Dzelzītis, Anete Krasovska, Kārlis Arnolds Avots.
- ◊ 13. janvārī **Liepājas teātra mazajā zālē** pirmizrāde Rāsim Bugavičutes-Pēces lugai "Dziesmu svētki" Matīsa Budovska režijā. Lai arī šajā izrādē tiks runāts par Dziesmu svētkiem, jautājums beigu beigās ir par mums pašiem – kā saglabāt savu balsi pēc lielās dziedāšanas un kā šajos sajukušajos laikos vienoties ne tikai dziesmā, bet arī sarunā. Lomās: Kaspars Gods, Anda Albuže, Sandis Pēcis un Rolands Beķeris.
- ◊ 13. janvārī **Laidzes Brīvā laika pavadīšanas centrā** viesosies amatiereteātris "Ive" ar izrādi "Četras dāmas un džokers".
- ◊ 14. janvārī **Padures muižā** Mārtiņa Vilsona dzejas izrāde "Čaks. Vilsons. ledomu spoguļi."
- ◊ 16. janvārī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** izrāde krievu valodā "Meistars un Margarita", ko pēc Mihaila Bulgakova romāna motīviem iestudējis režisors Valērijs Beļakovičs. Lomās: Diāna Rozovļana, Antons Naumovs, Igors Halizovs, Ivars Kalniņš un citi.
- ◊ 29. janvārī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** muzikāls svētku stāsts visai ģimenei "Šreka trakais jaunais gads". Izrādes režisors – Imants Strads, piedalās aktieri no vairākiem Latvijas teātriem.

Māksla

- ◊ Līdz 8. janvārim **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** mākslinieka Ilmāra Blumberga (1945–2016) personālizstāde "Neredzamā nozīme".

◊ Visu janvāri **galerijā "Romās dārzs"** jaunatvērtajā Leļļu mākslas un dizaina muzejā apskatāma pamatekspozīcija "Kofermājiņu ceļojums" – 19. un 20. gadsimta leļļu, rotaļlietu un sadzīves priekšmetu kolekcija, kā arī Ināras Liepas seno egļišu rotājumu un Ziemassvētku apsveikuma kartīšu ekspozīcija un mākslinieces Džemmas Skulmes bērņības zīmējumi un Otto Skulmes skices.

- ◊ Janvārī **Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā** mākslinieces Anitas Kuņickas veidotu ādas un zīda piespraužu, kaklarotu, matu aksesuāru un citu rotu izstāde "Dabas elpa ziedu burvībā". Turpat arī izstāde "Likumsargi" par simts gadiem Saldus policijas un milicijas vēsturē.

- ◊ Visu janvāri **Livonijas ordeņa pilī Ventspilī** Siljas Pogules tekstildarbu izstāde "Modulāro saldumu izlase" un Agijas Stakas zīmējumu izstāde "Rūķi ir īsti!".

- ◊ Līdz 7. februārim **Kuldīgas bibliotēkā** TTMS "Kuldīgas palete" gleznu izstāde "Ziemas noskaņās".

Citas lietas

- ◊ 6. janvārī **Kuldīgas Kultūras centrā** tautas deju koncerts "Krikumu krikumiņi". BDK "Stariņš" un TDA "Venta" izdejos raibi raibos deju rakstus.
- ◊ 12. janvārī **Kuldīgas bibliotēkā** tikšanās ar publicistu, rakstnieku Jurgī Liepnieku.
- ◊ 14. janvārī **Skrundas kultūras namā** amatieru kolektīvu atskaites koncerts.
- ◊ 13. janvārī **Virbu kultūras namā** uz danču vakaru aicināti visi, kuri vēlas dejot latviešu dančus.
- ◊ 14. janvārī **Roja Jūras zvejniecības muzejā** būs iespēja apmeklēt rokdarbu radošās darbnīcas kopā ar žurnāla "Praktiskie Rokdarbi" meistariem.
- ◊ 29. janvārī **Skrundā** Karoga diena.
- ◊ Līdz 31. janvārim **Saldus novada Nīgrandes pagasta vēstures klētī** 50. un 60. gadu svētku kartīšu izstāde.

Mūzika

- ◊ 7. janvārī **koncertzālē "Lielais dzintars" Liepājā** ar dvēselisku noskaņu programmu viesosies čellists Valters Pūce un pianists Dainis Tenis. Programma veidota kā abu mūziķu dialogs, ko papildinās Rīgas Doma zēnu koris diriģenta Mārtiņa Klišāna vadībā – jautrs, skumjš, komisks un nopietns. Katrs atskatotais skaņdarbs būs kā atsevišķa saruna, kuras pamatā ir kāda labi zināma melodija, kas pārvērsta jaunā muzikālā stāstā. Programmā skanēs Mārtiņa Brauna, Zigmara Liepiņa, Raimonda Macāta, Imanta Kalniņa un citu Latvijas un pasaules dižāko komponistu skaņdarbi jaunās aranžijās.

- ◊ 7. janvārī **Stendes tautas namā** būs vīru vokālā ansambļa "Stende" 10 gadu jubilejas koncerts.
- ◊ 8. janvārī **Sabiles ev. lut. baznīcā** izskanēs vokālā ansambļa "Do-Re-Mi" (vadītāja Dzintra Linde) koncerts.
- ◊ 13. un 14. janvārī **koncertzālē "Lielais dzintars"** Liepājas Simfoniskais orķestris piedāvā noskatīties muzikālu izrādi "Mazais princis", kas tapis režisores Zanes Kreicbergas tandēmā ar komponistu Andri Vecumnieku. Slavēno Antuāna de Sent-Ekzīperī stāstu izspēlēs flautists Reinis Lapa, obojists Mārtiņš Zālīte, klarnetists Kārlis Catlaks, fagotists Artis Zēns, mežradznieks Ingus Novičāns un trompetists Mārtiņš Zujs kopā ar aktieri Ēriku Vilsonu.
- ◊ 14. janvārī **Talsu tautas namā** būs Valtera Pūces un Daiņa Teņa koncerts.
- ◊ 14. janvārī **Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas Melngaiļa zālē** notiks komponista Ernesta Vilsona kopā ar klarnetistu Artūru Čukuru un scenogrāfi Beati Poikāni radītā skaņdarba "Balinātavas" pirmatskaņojums. Skaņdarba pamatā ir trīs elementu mijiedarbība – instruments (klarnete), tā spēles tehnika un tās mijiedarbība ar telpu, kurā skaņdarbs tiek atskaņots.
- ◊ 14. janvārī **Kuldīgas Kultūras centrā** ukraiņu – latviešu grupas "Varakuta" koncerts. Latviešu mūziķe Katrīna Gupalo un ukraiņu dziedātājas Viktorija Prituļaka, Anastasija Vasilenko, Anastasija Jacenko un Larisa Šeleta.
- ◊ 15. janvārī **teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī** dziesmu spēle "Šveiks – toreiz un tagad". Tajā izskanēs Ivara Vignera un Valta Pūces dziesmas ar Jāņa Petera un Pētera Brūvera vārdiem. Uzvedumā piedalās: Valters Krauze, Riņhards Lepers, Mārtiņš Kanters, Inta Gudovska, Anita Levša, Olga Stupiņa un mūziķu grupa Mārča Auziņa vadībā, kā arī dejotāji Beāte Svarinska un Kristaps Pelēkais.
- ◊ 18. janvārī **Ventspils koncertzālē "Latvija"** Valsts akadēmiskā kora "Latvija" a cappella koncerts "Latvija Eiropā, Eiropa Latvijā". Diriģents, kora mākslinieciskais vadītājs Māris Sirmāis. Koncertprogrammā Arvo Pērtā, Johannesa Brāmsa, Francisa Pulenka, Svena-Dāvida Sandstrēma un daudzu citu Eiropas komponistu darbi.
- ◊ 21. janvārī **Ventspils Kultūras centrā** sieviešu senioru kora "Ziemeļzvaigzne" koncerts.
- ◊ 21. janvārī **Ventspils koncertzālē "Latvija"** starptautiskais bardu saietā "Tatjanas diena" koncerts.
- ◊ 28. janvārī **Ventspils Kultūras centrā** baltkrievu dziesmu ansambļa "Žuravinka" 20 gadu jubilejas koncertuzvedums.
- ◊ 28. janvārī **Ventspils koncertzālē "Latvija"**, atzīmējot komponista Zigmara Liepiņa jubileju, tiks atskaņota Mirdzas Zīveres jaunā programma "Par svarīgo". Koncertā piedalīsies Mirdza Zīvere, Zigmars Liepiņš, grupa "Lupa" – Dāvis Jurka, Ritvars Garoza, Valters Sprūdžs, Andris Buiķis un Jānis Kalniņš.

KURZEMES KULTŪRAS PIELIKUMS

Iznāk vienu reizi mēnesī.
Izplatīts kā reģionālo laikrakstu "Kurzemes Vārds", "Kurzemnieks", "Saldus Zeme" un "Talsu Vēstis" bezmaksas pielikums.

Kurzemes Vārds

Internetā pieejams izdevniecību mājaslapās kurzemnieks.lv, sz.lv un talsuvestis.lv, kā arī reģionālajā portālā liepajniekiem.lv.
Redkolēģija: Daiga Bitiniece ("Kurzemnieks"), Mairita Balode ("Talsu Vēstis"), Linda Kilevica ("Kurzemes Vārds"), Andra Valkīra ("Saldus Zeme").

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS BROČĒNU NOVADAM UN SALDUS NOVADAM

Projekta vadītāja:
Anda Pūce.
Kontakti:
tālrunis 26436485,
e-pasts anda@kurzemes-vards.lv.

Talsu Vēstis

Kurzemnieks
LAIKRAKSTS VIENĀDZEMĒ

PROJEKTU
ATBALSTA

